

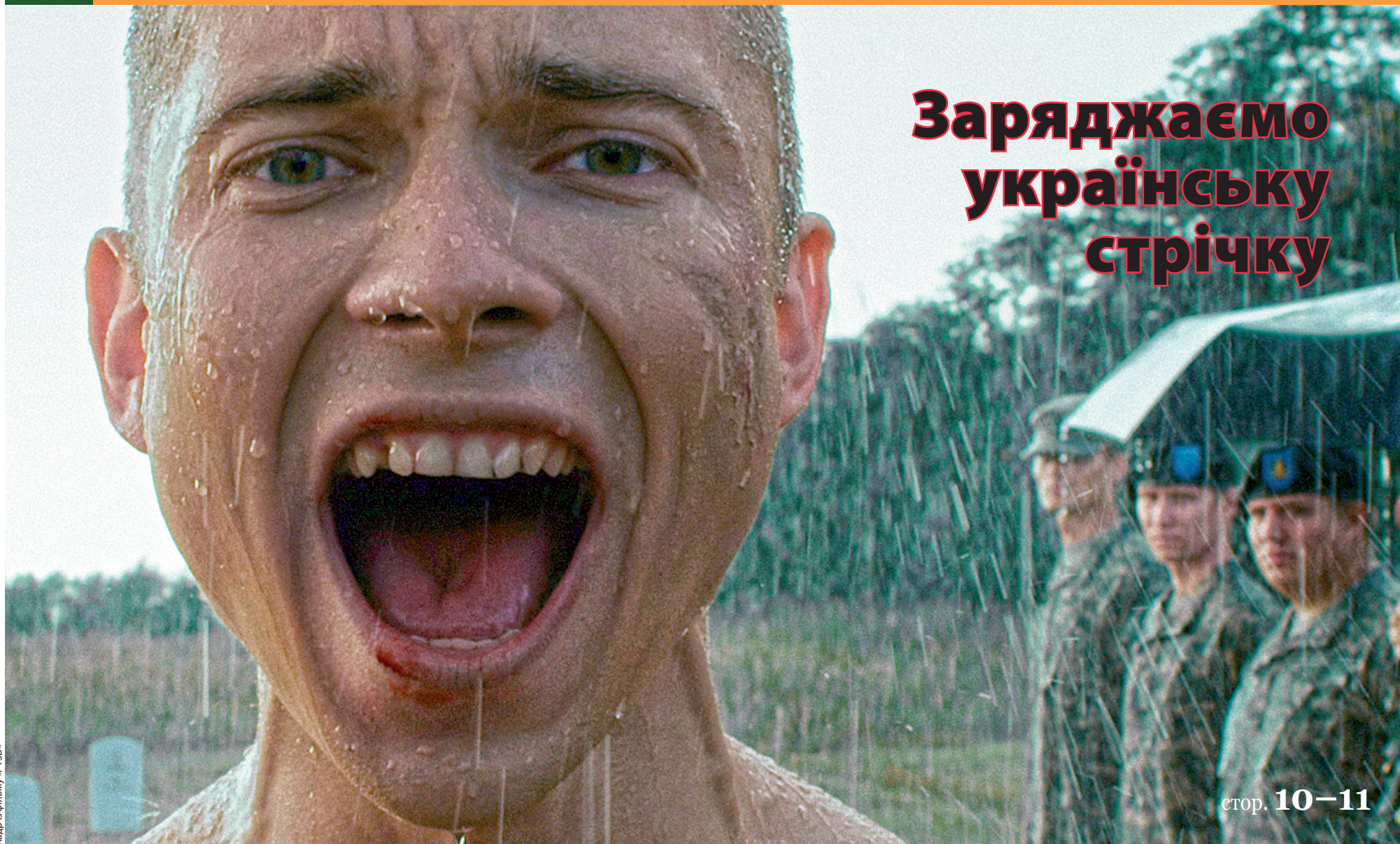
культура

К*Ж

щоп'ятниці

всеукраїнський тижневик 8 липня 2014 р.

і життя

Заряджаємо українську стрічку

стор. 10–11

Кадр із фільму «FTSD»

У ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ Спецвипуск

стор. 7

ТИХИЙ ЗНЯВ «ЗЕЛЕНУ КОФТУ»

стор. 11

АЛІСА УКРАЇНІ ЧУДЕС

стор. 13

ЗНАК ПОВЕРНЕННЯ

стор. 4

«АВТОПОРТРЕТ» АКТРИСИ

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

■ ПРИВІТАННЯ МЕРА ОДЕСИ

Любі друзі!

Вітаю вас із відкриттям П'ятого ювілейного Одеського міжнародного кінофестивалю.

Одеса – місто, яке славиться своєю великою історією, унікальною творчою атмосферою, витонченим, ні з чим незрівняним гумором. Наше чудове місто дало поштовх низці всесвітньо відомих проєктів, серед яких – Одеський міжнародний кінофестиваль.

Із перших днів свого існування кінофестиваль став важливою подією в культурному житті не тільки нашої країни, але і в усій світовій кіноіндустрії.

Одеса – місто, в якому народився кінематограф. У кінці XIX століття, до кіноапарата братів Люм'єр, одеським інженером Йосипом Тимченком був створений перший у світі знімальний пристрій, який став родоначальником всього світового кінематографа.

90 років тому в нашому місті з'явилася одна із наймасштабніших кіностудій – Одеська, яка за свою багатолітню історію створила велику кількість популярних фільмів, що стали шедеврами кіно.

Сьогодні Одеський міжнародний кінофестиваль зберігає традиції одеського кінематографа і в той же час залишається відкритим для яскравих експериментів і новаторських ідей, роблячи вагомий внесок у розширення міжнародної культурної співпраці.

Щиро бажаю усім гарного настрою, яскравих вражень і незабутніх емоцій! Чекаємо всіх в Одесі!

Одеський міський голова
Геннадій ТРУХАНОВ

ВІДТЕПЕР ВИ ЩОДНЯ В ОДЕСІ ЗМОЖЕТЕ:

- ознайомитися зі свіжим номером «Культури і життя»
- оформити передплату на цей тижневик
- замовити числа «Культури і життя», які потребуєте

ДО ВАШИХ ПОСЛУГ:

Книгарня-кав'ярня по вул. Катерининській, 77 (тел. 048 722-09-66).

Туристичний інформаційний центр та його філії за адресами:

- Приморський бульвар (будівля Фунікулера)
- Міжнародний аеропорт (на площі біля входу)
- Одеській зоопарк (поблизу головного входу)
- провулок Чайковського, 19 (тел. 095 290-99-00).

Нова політика країни на активну розбудову національної культури означає також і підтримку кінофестивалів, як важливого майданчика для огляду творчих досягнень наших митців.

Про заходи нової влади для зміцнення українського кіно та стимулювання інвестицій у кіновиробництво розповів відомий актор, нині міністр культури України Євген Нищук.

– Євгене Миколайовичу, чи потрібні у важкий для країни час фестивалі?

– На фестивалі «Німі ночі» в Одесі мені ставили схоже запитання. Та на таку велику країну, як наша, фестів проводиться небагато. І вони необхідні саме в регіонах, якщо ми хочемо показати різнобарв'я України та самобутність її земель. У цьому сенсі Одеса дуже гідно себе показала. Для кінематографістів та критиків із багатьох країн за п'ять років уже стало правилом улітку завітати до Південної Пальміри на кінофорум.

Євген НИЩУК: «Переможці кінофестивалів отримують державні преференції»

– Стверджують, що й перші голлівудські кіностудії заснували емігранти з Одеси...

– Отже, сам Бог велів, щоб там був потужний кінофестиваль. Однак нині міністерство опинилося в скрутній ситуації: діє постановка № 65, яка не дозволяє фінансування з бюджету. Це не з доброго життя, бо попередня влада залишила нам розграбовану казну.

Я зустрічався з керівництвом Одеського фестивалю з цього приводу. Спілкувалися і з дирекцією Одеської опери про можливість проведення в її стінах церемонії відкриття та закриття кінофоруму. Проте закрутилася інтрига, і на пресконференції навіть заявили: начебто за аренду театру міністерство виставило фестивалю рахунок на 750 тисяч гривень. Я був дуже обурений, бо це неправда.

Директор оперного театру присягається, що просто назвав розцінку, але подальшої розмови про аренду не було. Як сталося насправді, Мінкуль-

тури з'ясує. Адже такі заходи мають проводитися на пільгових умовах. Мною також дана команда знайти кошти з резервів, тож міністерство цьогооріч виділить фестивалю 150 тисяч гривень. У майбутніх планах – ще більш відчутна фінансова підтримка і ОМКФ, і «Німих ночей». Я, незважаючи на шалену зайнятість, теж планую хоча б день провести в Одесі – відчувти святкову атмосферу і подивитися фільми.

– Який вплив кінофестивалів на акторську долю?

– Вагомий, бо вони дають імпульс розвитку всім ланкам кіномистецтва. А тепер з'явився ще й шанс утвердити українське кіно на телебаченні, яке досі показувало лише російські й іноземні стрічки, часто низької художньої якості.

Тож фестивальна оцінка глядачів і критики важить дуже багато. Це зворотний зв'язок із публікою. Актори і режисери також можуть на кінофесті зблизька познайомитися один із одним, що спонукає до нових творчих ідей. Після фору-

му зазвичай вкладається багато договорів про наступні роботи. І так є в усьому світі. Тільки у нас після найвищих нагород Каннського чи Берлінського фестивалів режисери-переможці потім нікому не потрібні. Але тепер ми з керівництвом Держкіно говоритимемо про преференції таким митцям. Якщо Мирослав Слабошпицький привіз в Україну низку нагород зі світових кінофорумів, то очевидно він тепер не повинен стояти в черзі на різних пітчингах, а одразу отримувати державне фінансування майбутньої картини. І це повинно відбуватися системно, бо успіх має породжувати успіх.

– Насамперед, яке кіно підтримуватиметься з держбюджету – комерційне чи авторське?

– Це все суб'єктивно, бо авторське кіно, яке матиме успіх в прокаті, автоматично стає комерційним. Але ми не можемо фінансувати всю кінематографію за державні кошти. Завдання країни – створити механізм для втілення кінопроєктів. За-

раз надається 50 відсотків бюджету картини. Іншу половину має профінансувати інвестор. Але особливу підтримку ми надаватимемо дитячому кіно і мультфільмам, бо ці жанри мало не зникли зовсім. Як тут допомогти? Зараз розглядається закон, який стимулюватиме інвесторів займатися кіновиробництвом.

Також практично розроблений закон про збір із прокату іноземних стрічок, що надходитиме в фонд для виробництва українських фільмів, особливо молодого кіно. Це французький досвід підтримки власного кіновиробництва.

Є й ідеї про створення банку сценаріїв. Адже в Україні все гаразд і з акторами, і з режисерами, і особливо з операторами. А от хороших сценаристів важко знайти. Тож восени під час поїздки до США я обговорюватиму умови навчання там наших студентів на курсах сценарної майстерності. А під час візиту до Польщі я домовився з кіношколою Анжея Вайди про підготовку наших кадрів.

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

■ МУЗИКА ОСТАННІХ ПОДІЙ

Тепле літо, яке нарешті прийшло в Україну, на жаль, не принесло з собою бажаного спокою в суспільстві. Країну все ще лихоманить: на Сході триває невинуватана, підступна агресія колись дружнього сусіда, і, що найстрашніше, гинуть люди. А ми, що б не відбувалося навкруги, так чи інакше бачимо все крізь призму цих подій.

Намагаючись досягнути ті процеси, що розгортаються останнім часом в українській культурі, зокрема музичній, доходиш висновку: відомий вислів «Коли говорять гармати, музи мовчать», як не парадоксально, певною мірою застарів. Причому він «не працює» не тому, що є неправильним. Просто Майдан змінив свідомість українців, змусивши їх серйозно замислитися над викликами часу й шляхами їхнього подолання, у тому числі зрозуміти, що мистецтво — це теж зброя у боротьбі за свободу: не дозволяючи обставинам керувати собою, ти стаєш на шлях вільної людини.

Про це — матеріали нашого номера: фортепіано на Майдані представляє Анна Вовченко; Олена Дерев'яченко розповідає про прем'єру опери, присвячену Тарасові Шевченку, в Донецьку, — прямо у розпал соціальної напруги, коли в місті запалали шини й почали стріляти; про фестиваль «Два дні й дві ночі нової музики» в Одесі, щойно після закінчення якого там сталася трагедія з людськими жертвами, — стаття Тамари Невінчаної.

Роздумами щодо сучасного стану української культури, навіяними настроями у суспільстві, діляться Анна Луніна у рецензії на видання збірки камерних творів Євгена Станковича та молодий виконавець і талановитий менеджер Олександр Пірієв у своєму інтерв'ю.

Продовжуємо друкувати матеріали з історії української музики. Роксана Скорульська висвітлює подробиці першої постановки «Різдвяної ночі» Миколи Лисенка у Києві. Володимир Тольба подає цікавий погляд на стосунки Левка Ревуцького і його батька — знаного диригента Веніаміна Тольби.

Відаємо шану Марії Загайкевич, яка уособлює цілу епоху в українському музикознавстві. Наталія Семененко, продовжуючи серію публікацій «Musical memory crossing», пропонує нам посидіти на лавочках, пов'язаних із музикою. Від себе зазначу, що це вельми корисно, — сісти й подумати: «А що далі?»

Головний редактор
Ольга ГОЛИНСЬКА

Вікторія Тігіпко: «Фестиваль відбудеться за будь-якої погоди»

Валерія ПОЛИЩУК

**Президент ОМКФ
Вікторія Тігіпко відкриває
V Одеський міжнародний
кінофестиваль,
який відбудеться
з 11 до 19 липня.**

Вікторія зізналася, що був період, коли її команда мала сумніви щодо можливості його проведення. Однак усі вірили: мистецтво кіно потрібне глядачам навіть у скрутну годину.

Підготовка до цьогорічного фестивалю мала великі відмінності від попередніх років. Для безпеки гостей і учасників будуть вжиті безпрецедентні заходи безпеки та втричі збільшено охорону. Про це вже є спеціальна домовленість із владою міста. Важко було знайти й необхідні кошти, бо криза в країні позначилася на економічному стані колишніх спонсорів кінофесту. Та попри всі негаразди й перепони команда ОМКФ готова до проведення одного з найкращих фестивалів у нашій державі.

«2014 рік — ювілейний для Одеського кінофестивалю, —

підкреслила Вікторія Тігіпко. — Однак цей рік став переломним як для держави, так і для всіх нас. Тому ми зробили все можливе, щоб фестиваль не просто відбувся, а й пройшов на відповідному рівні. У цьому прагненні нас підтримують колеги: 250 авторитетних представників міжнародних кінофестивалів, включно з Каннським, Берлінським, Венеційським. Усі вони висловили підтримку ОМКФ, бо впевнені, що в цей непростий час фестиваль має відбутися. Їхня підтримка свідчить про те, що за п'ять років ОМКФ переріс рівень національної події і надійно посів своє місце в міжнародному кінокалендарі, не залишивши байдужим до своєї роботи ні глядачів, ні професіоналів».

Вікторія Тігіпко зізналася, що цього року багато зірок відмовилося приїхати на кінофестиваль через побоювання терактів і військового стану. Але до Одеси завітають відомі британські режисери Пітер Веббер («Дівчина з перловою сережкою»), Стівен Фрірз («Королева»), «Небезпечні зв'язки») та продюсер Девід Паттнем. А також ірландський актор Ейдан Тернер, відомий за стрічкою

«Хоббіт». Організатори пообіцяли он-лайн майстер-клас із кіномитцем Дарреном Арнофскі («Чорний лебідь»).

Та попри невелику кількість зіркових гостей, фестиваль готовий вражати найкращими фільмами і спеціальними програмами. Тож глядачі побачать «Шантаж» Хічкока на Потьомкінських сходах, «Фан-

томаса» 1913 року на Ланжеронівському узвозі та ретроспективу Стівена Фрірза. І це окрім конкурсних програм і традиційного «Фестивалю Фестивалів» зі стрічок-переможців європейських кінофорумів. А відкриється кінофест фільмом італійського режисера Паоло Вірді «Людський капітал».

Фест збагатиться «Людським капіталом»

**Одеський міжнародний
кінофестиваль
відкриється показом
картини італійського
режисера Паоло Вірді
«Людський капітал»,
за участю провідних
італійських актрис
Валерії Бруні-Тадескі
та Валерії Голіно.**

«Людський капітал» — це екранізація однойменного бестселера американського письменника Стівена Амідона. Однак дія картини перенесена з Коннектикуту в багатий регіон Бріанца на Півночі Італії. У центрі сюжету дві заможні родини — Бернаскі, що знаходиться на межі банкрутства і Ровеллі, в яких все добре. Долі сімейств безповоротно пере-

плітаються після нещасного випадку — в ніч перед Святвечором. Картина складається з трьох глав, кожна з яких розповідає історію з точки зору певного персонажа.

Режисером екранізації став відомий італійський кінорежисер, відзначений міжнародними нагородами, арт-директор Туринського кінофестивалю і один із головних спадкоємців традиції італійських кінокомедій — Паоло Вірді («Перше прекрасне»). За словами автора роману — Стівена Амідона — Вірді вдалося зняти італійський фільм, але залишитися вірним першоджерелу. Це, як він вважає, можна пояснити тим, що влада грошей не знає кордонів.

Картина отримала сім нагород Національної кінопремії Італії David di Donatello Award, включаючи статуєтки за кращий фільм, сценарій, кращу актрису (Валерія Бруні-Тадескі), чоловічу і жіночу

роль другого плану (Фабріціо Джифуні та Валерія Голіно), а також стала одним із лідерів італійського кінотеатрального прокату.

Леся ДУДКА

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

12 ЛИПНЯ

ЧОРНИЙ ЗОШИТ МАЙДАНУ

к/т «Родина»
17:00

Документальний альманах знімався студентами другого курсу Київського національного університету театру, кіно і телебачення. Це історії про людей, для яких Майдан став невід'ємною частиною життя – від танців і співів у грудні до перших пострілів у січні. Історії про тих, хто відстояв свою гідність.

Режисери проекту: **Анастасія Лисенко, Ася Хмельова, Юрій Катинський, Ганна Гольцберг, Ганна Корж, Антін Сьомін, Ганна Лисун, Вікторія Жукова, Альона Косінова, Анастасія Крисько, Владислав Рогалевський, Ганна Борисова, Аліна Чернобай.**

13 ЛИПНЯ

ЛАРИСА КАДОЧНИКОВА. АВТОПОРТРЕТ

к/т «Родина»
20:00

Кіноексперимент, головною героїнею і автором якого є Лариса Кадочникова. У фільмі зникають межі часу та простору. У сусідній кімнаті – сцена Театру імені Лесі Українки, у коридорі – сходи ВДІКу, за порогом будинку – фестиваль у Мар-дель-Плата, звідки й пішла світова слава актриси.

Лариса Кадочникова у 1961 р. закінчила акторський факультет ВДІКу. Виступала в московському театрі «Современник», а з 1964 р. – у Київському театрі російської драми. Лауреат премії імені Тараса Шевченка.

ДВА ДНІ

к/т «Родина»
17:00

Старий швейцар рятує життя молодому панічеві-гімназисту. Але при цьому втрачає власного сина-червоноармійця. Усвідомивши свою помилку, швейцар жорстко мстить кривдникам-білогвардійцям.

Режисер стрічки **Георгій Страбовий** (1894–1968) розпочав свою кінематографічну кар'єру на Одеській кіностудії, після чого пішов працювати у театр. До цього він був офіцером імператорської російської армії.

Лариса Кадочникова:
«Я приношу режисерам щастя»

Ліліана ФЕСЕНКО

Національну програму ОМКФ відкриває документальна стрічка «Автопортрет. Лариса Кадочникова», яку зняв відомий режисер Дмитро Томашпольський у співавторстві з актрисою українського поетичного кіно.

Картина вже здобула нагороду Національної спілки кінематографістів у категорії «Найкращий документальний фільм» та премію «Київ», засновану столичною міськрадою. Про нюанси співавторства актриси й режисера та містичні події під час зйомок розповіла Лариса Кадочникова.

«ТРИ ПОРТРЕТИ – ТРИ ПЕРІОДИ ЖИТТЯ»

– Як Ви співпрацювали з Дмитром Томашпольським у статусі режисера?

– Спочатку ми навіть не обговорювали режисерське співавторство. Дмитро довго думав над композиційним рішенням картини. Він зауважив, що про нього вже було стільки передач, що потрібно придумати щось зовсім нове. І тут його осяяло: він теж має стати режисером стрічки. Спочатку я навіть розсміялася. Але Дмитро Томашпольський мене пе-

реконав: у картині я буду малювати автопортрети і через них розповідати про своє життя. Три полотна – це три періоди життя. «Ти сама себе малюватимеш, а отже, ти режисер. Уяви, який ажіотаж це викличе, – наполягав він. – Актриса перейшла в режисуру! Ти зніматимеш фільм про себе». Але я відмовлялася. Тоді Томашпольський запропонував співпрацю, і я дала згоду.

Безперечно, Дмитро – чудовий режисер. Більша частина роботи лягла на його плечі. Він уміє налаштувати актора, робити його розкутішим. Часто я зовсім забувала, що Томашпольський сидить поруч і слухає мою розповідь. Він задавав тему і я відгукувалася. Тому в стрічці відчувається атмосфера легкості, простоти, відвертості. Я розповідала про своє життя іронічно, з гумором, і це чудово. Ми одразу зрозуміли одне одного, і для мене тепер у кіно кращого режисера немає.

– Як тоді писався сценарій картини?

– Тематичними блоками. Сценарій дуже змінився, бо все відбувалося наживо – імпровізовано. Але Томашпольський запевняв, що ми йдемо правильним шляхом.

– Легко було отак усе згадати?

– Так, бо я з любов'ю відкрила глядачеві той час, який у Радянському Союзі вважався культурним ренесансом.

– Як тоді писався сценарій картини?

– Тематичними блоками. Сценарій дуже змінився, бо все відбувалося наживо – імпровізовано. Але Томашпольський запевняв, що ми йдемо правильним шляхом.

– Легко було отак усе згадати?

– Так, бо я з любов'ю відкрила глядачеві той час, який у Радянському Союзі вважався культурним ренесансом.

Із насолодою згадувала своє спілкування з найвидатнішими людьми епохи, дружбу, яка тоді була між нами, створення театру «Современник», і безумовно, Сергія Параджанова, який перевернув уявлення про кіно в Україні.

– Де відбувалися зйомки «Автопортрета»?

– У Москві, бо там пройшло моє дитинство, а також у квартирі мого брата Вадима Алісова, відомого оператора фільмів Ельдара Рязанова. А ще у ВДІКу, де я навчалася акторській майстерності. Зайшли ми і в музей Іллі Глазунова. Та найбільше мені запам'яталися зйомки в Парижі. Ми пройшли тими місцями, де багато років тому я гуляла разом з Іваном Миколайчуком. Ми тоді зупинилися в Парижі на два дні – дорогою в Аргентину, куди нас запросили на міжнародний кінофестиваль із фільмом «Тіні забутих предків» Сергія Параджанова.

«МИКОЛАЙЧУК НАГАДАВ ПРО СЕБЕ ГРОМОМ І ЗЛИВОЮ»

– А чому не поїхали в Аргентину знімати «Автопортрет»?

– Таке бажання було, однак ми отримали якийсь незрозумілий лист від посольства, а потім на цю поїздку не вистачило коштів. Тому обмежилися лише Парижем, де провели майже тиждень.

– Згадалися прогулянки з Миколайчуком?

– Так, адже ми тоді вперше потрапили за кордон. А тут ще й Париж! Нашим гідом була жіночка з радянського кінопредставництва, однак вона раптом захворіла і покинула нас напризволяще. Пообіцяла прийти лише перед посадкою на літак до Аргентини.

Увечері ми пішли гуляти містом. Грошей не було, тому ходили пішки, із захватом розглядаючи вітрини магазинів. Не помітили навіть, як стемніло. Я злякалася, що ми заблукаємо і не знайдемо свій готель, адже спитати дорогу не могли – мовний бар'єр. Та Іван мене заспокоїв: «Ларисо, ми все знайдемо». І справді, через чверть години Миколайчук вивів нас вузькими вуличками до паризького помешкання. Я була неймовірно здивована, бо він ішов так упевнено, наче колись тут жив і знав усі закутки. Така в нього була особливість – почуватися всюди як удома.

– А цього разу Ви знайшли той готель?

– Так. І коли ми почали зйомки біля його входу (де я сиджу на лавці та розповідаю про наші паризькі пригоди), раптом прогрімів грім і почалася злива. Уся знімальна група залякла від подиву. Мабуть, то був знак, що Миколайчук із нами і спостерігає за роботою над картиною.

– Ви часто сперечалися з Томашпольським щодо зйомок стрічки?

– Він такий чарівний, що з ним неможливо сперечатися. Я могла щось запропонувати, а потім ми це обговорювали. У нас було повне творче єднання. За стилем роботи Томашпольський мені нагадує Анатолія Ефроса.

– Ви також знялися в іншому фільмі Дмитра Томашпольського «Хвороба кохання», який так само покажуть на Одеському кінофестивалі. Яка у вас роль?

– Я її назвала б «дамою з песиком» (усміхається). Моя героїня перелякалася, що захворів її песик, побігла до ветеринара дізнатися про стан здоров'я тваринки. Лікар її заспокоїв. Це смішна епізодична замальовка, яка прикрасила фільм.

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

14 ЛИПНЯ

ПРИСМЕРК

к/т «Родина»
17:00

Історія про 82-річну Марію та її хворого сина Сашка. Вони доживають віку в глухому селі за межами цивілізації. Сашко після важкої хвороби втратив зір. Він боїться, що мати помре першою. Марія ж розуміє, що про сина ніхто не потурбується, і тому тримається за життя з останніх сил. Сільська екзистенція гіпнотизує ірраціональними діями харизматичних персонажів, котрі дійшли до краю, але не збираються капітулювати.

Режисер Валентин Васянович закінчив Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого за фахом оператора та режисера документальних фільмів. У 2006–2007 роках навчався у Школі режисерської майстерності Анджея Вайди (Польща). Серед численних нагород режисера – перший приз за кращий документальний фільм кінофестивалю в Баку, мистецька премія імені Івана Миколайчука та приз міжнародної федерації кінопреси ОМКФ.

Я – FEMEN

к/т «Родина»
18:30

Оксана Шачко – жінка, активістка і художниця. Коли вона була підлітком, захопилася релігійним живописом. Це примусило її серйозно замислитися над тим, щоб піти в монастир. Але зрештою Оксана використала свій талант для створення і поширення руху Femen. Поєднавши палаюче прагнення творити з глибоким бажанням змінити світ, вона стала співзасновницею знаменитої групи жінок-активісток, шлях яких проліг із України в далекі закутки Європи.

Режисер документалки – швейцарець Ален Марго. У 1988 р. він став володарем гран-прі шоу «Le Grand Raid Le Cap Terre de Feu» – французької програми-змагання для молодих кінематографістів і журналістів із усього світу. У 1989 р. він заснував свою власну продюсерську компанію «Mellina Films». У його фільмографії є як документальні роботи, так і музичні кліпи, а також ігрові й танцювальні стрічки.

Валентин Васянович: «У документалістів дещо інше ставлення до моралі»

Марічка СТРИЧКА

Робота над «Присмерком» почалася з того, що корові відрубали голову, а закінчилася стаціонаром у лікарні.

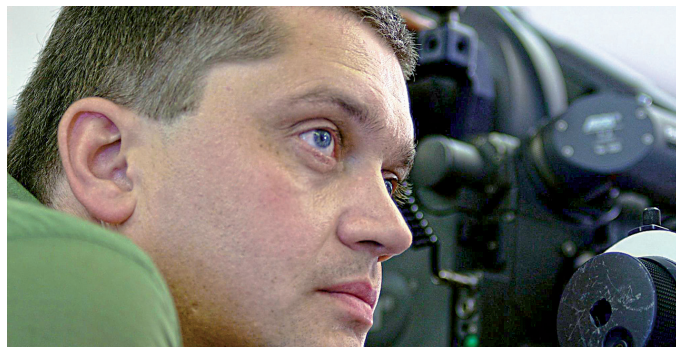
Про те, як знімалася одна з найсильніших вітчизняних документальних стрічок останніх років розповідає її режисер Валентин Васянович.

– У героїв «Присмерку» дещо специфічне ставлення до смерті?..

– Одного разу тітка Марія розповіла мені, що єдина її корова от-от мала отелитися. Проте щось трапилося і теля не могло народитися. Ніде в навколишніх селах не було ветеринара і допомогти корові було неможливо. «То я взяла сокиру, їй голову відрубала – і все», – завершила вона розповідь... Тоді в мене і народилася ідея зняти цю документалку. У селі люди стикаються зі смертю щодня, тож і ставлення до неї зовсім інше. Загалом цей фільм про те, що люди в очікуванні смерті поводитися себе достойно.

– Як склалася подальша доля Марії, матері Сашка?

– Після смерті Саші у Марії почався нервовий зрив. Їй дуже важко і наразі вона в лікарні.

– Коли я дивилася фільм, то часто виникало бажання якимось чином перестрибнути на той бік екрану і допомогти персонажам. Коли бабуся намагається рубати дрова чи несе повне відро з молоком по слизькій доріжці... Ви ж у цей момент стояли поруч – не виникало бажання відкинути камеру і допомогти їм?

– Я хотів зняти фільм, який би створював ефект абсолютної присутності глядача в історії. Судячи із запитання – вдалося... Є така думка серед кінематографістів, що коли тобі хочеться вимкнути камеру, тому що незручно бути свідком того, що відбувається, – саме в цей момент і починається справжнє кіно. У кінематографістів, а тим паче в документалістів, дещо інше ставлення до моралі.

– Скільки було відзнято матеріалу для стрічки?

– Приблизно 20 годин, із яких врешті було змонтовано одну годину. Для зйомок фільму-спостереження це небагато. Мені дещо поталанило, адже герої стрічки – мої родичі, про яких я знімав вже не перший фільм. Вони з'явилися в моїй картині «Старі люди» (2001). Я навмисно не шукаю героїв для своїх документальних фільмів. Вони якимось дивним чином самі з'являються в моєму житті. Наприклад, гончар, про якого я зняв «Проти сонця», – брат мого оператора. Хочеться, щоб і надалі герої для документалок з'являлися самі собою. Та вони, на жаль, закінчуються... (посміхаючись – С.М.)

– Певні сцени «Присмерку» просто спантеличують своєю відвертістю. Показувати свої почуття й емоції на камеру можуть да-

леко не всі люди, навіть якщо їх знімає родич.

– Так, наприклад, сцена, в якій Марія вставляє пластинки у трансформатор, а сліпий Сашко сидить поруч і пояснює, як це треба робити. Коли я це знімав, то довго слідкував за їхньою роботою, але нічого цікавого не відбувалося. Потім у мене задзвонив телефон і я відійшов поговорити. Побачивши, що мене немає поруч, вони почали сваритися і навіть посилати одне одного. Тож сцена була знята якось сама собою – цього важко досягти у кіно.

– У попередні два роки ви приїжджали на ОМКФ зі своїми ігровими повнометражними стрічками «Звичайна справа» і «Креденс». Знаю, що вони задумувалися, як початок циклу з п'яти фільмів. Події кожного з них мають розгортатися у різних українських містах. Перші дві картини розповідають квітську та львівську історії. Про яке місто йтиметься в наступній частині?

– Я не зациклююсь на цій формі з п'яти частин. Коли я вигадав хід про різні міста України, то хотів підкреслити, наскільки різні люди живуть у нашій країні, наскільки відрізняються їхні цінності та менталітет.

«Присмерк» при смерті

Сліпий чоловік збирає велосипед. Стара баба намагається рубати дрова, але сокира безпомічно відскакує від дерева. Разом вони невідомо для чого збирають трансформатор...

Усі ці та інші епізоди фільму дивують своєю парадоксальністю і водночас приголомшують своєю щемливою правдою буття.

«Присмерк» показує рік із життя двох літніх людей в упорному мороці сільської глибинки. Зміни пір року перегортаються на екрані непомітно. Меланхолія буденності, яка превалює у картині, стирає відмінності між оптимістичністю весни та осіннім сумом. Настрої героїв стрічки настільки ж без-

барвні, як і горизонт, вкритий наприкінці дня аскетичним присмерком. Одноманітність їхнього повсякдення позбавлена краси і надії настільки, що десь на середині картини ловиш себе на думці: «Заради чого вони взагалі живуть?»

Мало кому буде близьким спосіб життя цих двох персонажів. Проте режисер Валентин Васянович робить їхні проблеми універсальними, а істини, з якими вони стикаються, – загальнолюдськими. Тож по закінченні стрічки питання про сенс існування ставиш уже не героям фільму, а самому собі.

Протягом усього життя людина навчається: спочатку ходити, потім рахувати і читати, згодом – розуміти інших і доглядати за рідними...

Людина звикає постійно отримувати новий життєвий досвід, і цьому в усі часи сприяв устрій нашого суспільства, адже відповідно до своїх знань вона займає серед людей ту чи іншу комірку. Та в певний момент у житті кожного починається зворотній процес – людина старішає і день за днем втрачає свої вміння. І це вже закон не просто суспільства, а

буття загалом. І як би цинічно це не звучало, можливо, саме тоді й починається справжнє життя. Адже навчитися втрачати і вмирати набагато важче, ніж здобувати і жити. І якщо існування у «присмерку» героям фільму не далось, то життя «при смерті» вони сприйняли з достоїнством...

Антон ФІЛАТОВ

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

14 ЛИПНЯ

F 63.9 ХВОРОБА КОХАННЯ

к/т «Родина»
19:00

Комедія про кохання лікаря-венеролога і космонавта, а також про секретний космічний експеримент.

Режисер **Дмитро Томашпольський** закінчив Київський державний інститут культури та Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. Призер III-го МКФ у Бердянську за фільм «Усім привіт!»

СУВОРИЙ ЮНАК

к/т «Родина»
14:00

У центрі сюжету – «любовний трикутник»: молодий спортсмен-комсомолец закохується в дружину видатного вченого. Стрічку знято за сценарієм Юрія Олеші. Свого часу це був один із перших зразків соцреалізму на екрані. Автори картини прагнули створити привабливий образ юнака нової соціалістичної доби.

Режисер стрічки – легендарний **Абрам Роом** (1894–1976). У 1925–1934 роках – доцент ВДІКу. Режисер кіностудій: «Госкіно», «Совкіно», «Союзкіно», «Українфільм», «Мосфільм». Лауреат двох Сталінських премій (1946 і 1949). Народний артист РРФСР.

ХАЙТАРМА

Ланжеронівський ув'яз
21:30

У картині описано трагічну дату в історії кримськотатарського народу – 18 травня 1944 р., коли за наказом Сталіна кримські татари були масово депортовані. У центрі сюжету – пілот, двічі герой Радянського Союзу Амет-Хан Султан. Після звільнення Севастополя він їде у відпустку до рідної Алупки. Волею долі депортація почалася на його очах.

Актор та режисер **Ахтем Сейтаблаєв** у 1999 р. закінчив Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого. У 2012 р. його стрічка «Чемпіони з підворіття» перемогла у Національному конкурсі ОМКФ.

Ліліана ФЕСЕНКО

Режисер **Дмитро Томашпольський** представлений на Національному конкурсі ОМКФ одразу двома картинами: «Автопортрет. Лариса Кадочникова» та «Хвороба кохання».

Після кількох років роботи на московських кіностудіях режисер повернувся в Україну, бо йому поставили ультиматум: для подальшої роботи необхідно прийняти російське громадянство. Тому Томашпольський і його дружина Олена Дем'яненко переїхали до Києва й одразу увійшли в творчий процес. Їхні картини, створені на українських кіностудіях, уже здобули визнання. А нині режисери зайняті створенням нової картини «Моя бабуся Фанні Каплан». Утім, Дмитро Томашпольський знайшов час, щоб пригадати усі перипетії його «Хвороби кохання».

«МИ ЗАЙШЛИ НА ТЕРИТОРІЮ, ЯКА ДЛЯ КІНО Є ТАБУ»

– **Дмитре, як Вам спало на думку зняти фільм «Хвороба кохання» про венеричне захворювання?**

– Це не зовсім так. Наша картина насамперед про кохання, хоча тема венеричної недуги в ній усе ж є (усміхається). І визнаюся, що для роботи над сценарієм нам довелося навмисно вивчати клінічний перебіг венеричних хвороб. Мене вразила статистика: виявляється, кожен п'ятий житель планети лікувався від чогось такого... Але наша історія не про пігулки та ін'єкції, а про почуття між венерологом і космонавтом. Це така любовна притча. Герої знайшли одне одного в кабінеті лікаря. Ми з моїм співрежисером Оленою Дем'яненко зайшли на територію, яка досі вважалася «табу». Здається, такої теми кохання в кіно ще не було (сміється). Венеролога зіграла французька актриса Ніна Сол, а космонавта – український актор зі столичного Театру ім. Івана Франка Олексій Зубков.

– **А чому на роль венеролога потрібно було шукати французьку?**

– Ми повторили прийом, що використовував Ельдар Рязанов: він теж запрошував іноземних актрис у фільми «Іронія долі» та «Передбачення». Нам хотілося, щоб героїня була європейською, не радянською жінкою, бо ознак «совка» ми не позбулися й досі. А нам хотілося, щоб героїня була особливою, стильною, негугешною.

Дмитро ТОМАШПОЛЬСЬКИЙ: «Взаємне кохання – рідкісний дар»

нов: він теж запрошував іноземних актрис у фільми «Іронія долі» та «Передбачення». Нам хотілося, щоб героїня була європейською, не радянською жінкою, бо ознак «совка» ми не позбулися й досі. А нам хотілося, щоб героїня була особливою, стильною, негугешною.

– **Отже, Ви прагнули зняти кіно, яке стовідсотково буде касовим?**

– Так, бо кіно має право бути яким завгодно, тільки не нудним. Я отримую неймовірно задоволення, коли, дивлячись мої картини, люди в залі плачуть, сміються, переживають за героїв. Це такий режисерський наркотик, який не можна порівняти з жодним іншим відчуттям. Стрічка вже була представлена в Парижі, у престижному центральному кінотеатрі. І я бачив, як емоційно її сприймала публіка.

«У ПАРИЖІ ІДЕЯ КАРТИНИ ВИКЛИКАЛА АЖІОТАЖ»

– **А чому фільм показали спочатку в Парижі, й тільки потім в Україні?**

– Бо наша картина створена в ко-продукції. Ми пройшли пітчинги і виграли конкурс, що проводився Департаментом кіно України. Отримали 50 відсотків бюджету картини від держави. Це 6 млн гривень.

– **Кажуть, ці конкурси не завжди чесні...**

– Я б так не сказав. Сценарій нашої картини викликав різні думки, однак члени комісії не могли втриматися від сміху під час його представлення. І врешті поставили нам високі оцінки. Але виділеної суми не вистачило, тож довелося шукати гроші ще. І ми їх знайшли у Франції. Там досить добре розвинена система ко-продукції, і добре ставляться до новаторських ідей у кіно. Нам допомогли з кастингом, і ми вибрали на головну роль дуже популярну нині молоду актрису Луїз Бургуан («Кохання живе три роки», «Пригоди Адель»). Уявіть, які надії ми на неї поклали! Та потім виявилось, що в нас не збігаються графіки зйомок. Тож довелося швидко шукати іншу виконавицю. Нею стала Ніна Сол. Це відома у Франції театральна актриса. Нині я навіть радий, що саме Ніна зіграла головну роль. Бо вона надала любовній історії інтелігентності, загадковості та краси.

– **І вона легко погодилася на історію про венеролога?**

– Так. Нашу ідею зняти таку картину загалом краще сприйняли у Франції, ніж в Україні. Там усіх ця історія завела, навіть виник ажіотаж, і багато акторів самі висловили бажан-

ня зніматися. Тому й прем'єра відбулася в Парижі, там її чекали. Зал на 500 місць був забитий ушент. Глядачі добре сприймали наші жарти, хоча ми й боялися різниці в ментальності. Уже відбулися переговори про дубляж картини французькою, і вона вийде в прокат на території Франції.

– **Французи найбільше люблять тему кохання?**

– Так, бо це найзагадковіше у світі почуття. У нашому фільмі ми прагнули розкрити тему стосунків чоловіка та жінки з неочікуваної сторони. Взаємне кохання – рідкісний дар. За стародавньою філософією кохання тримається на трьох китах: близькості духовній, фізичній і розумовій. У Платона я прочитав, що для взаємного кохання має співпадати мінімум 9 із 12 тіл, що складають ауру чоловіка та жінки. Мислитель також писав, що людині для цього почуття потрібно знайти свою половинку. Але реально це дуже важко. Проте в нашому фільмі ці дві половинки зустрілися.

– **Олексія Зубкова відразу затвердили на роль космонавта?**

– Із цим теж були проблеми, бо насправді космонавти мають бути маленькими і низенькими, щоб поміститися в капеулу ракети. А Олексій – двометровий красень із широкими плечима і сильною статуєю.

Та ми свідомо пішли на це, бо наша історія не про політ у космос, а про кохання. Тому й герой мав бути привабливим, щоб сподобатися жіночій аудиторії. До того ж, Олексій Зубков – чудовий артист, але досі гідно не оцінений Україною. За нього б'ються кінорежисери Росії, а в нас його можна побачити тільки в театрі.

Коли я в Москві говорив, що Олексій із Києва, мені не вірили, бо в нього чимало головних ролей у фільмах, що знімались в Петербурзі та Москві.

З Олексієм ми знайомі вже давно, я навіть хотів його запросити на роль Маяковського в картину «Два дні». Однак наші московські продюсери наполягали на кандидатурі Андрія Чернишова. Він теж непогано впорався, однак Зубков був би органічнішим у ролі поета.

Тож тепер я скористався правом голосу, щоб нарешті запросити Олексія у свою картину. Впевнений, що це ідеальний виконавець для такого образу.

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

15 ЛИПНЯ

ЗЕЛЕНА КОФТА

к/т «Родина»
19:00

Наші дні. В одному зі спальних районів великого міста зникає семирічна дитина. Після безуспішних пошуків старша сестра хлопчика бере справу у свої руки. Відчай і почуття провини штовхають її на страшну помсту.

Режисер **Володимир Тихий** дебютував у 2000 р. повнометражним фільмом «Мийники автомобілів». Автор кількох телефільмів, ініціатор та співпродюсер альманахів короткометражних стрічок.

ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

к/т «Родина»
17:30

Фільм знято за однойменною повістю Михайла Коцюбинського. У 1830-х рр. Остап і Соломія тікають від ярма кріпацтва за Дунай. Однак за волю і кохання їм доведеться заплатити життям...

Режисер **Марко Донський** (1901–1981) прийшов у кіно в 1926 році. Працював на «Ленфільмі», Ялтинській та Київській кінофабриках та на студії «Союздетфільм». Герой Соціалістичної Праці (1971), лауреат трьох Сталінських (1941, 1946, 1948) і Державної премії СРСР (1968).

ГАМЕР

к/т «Родина»
22:00

У невеличкому містечку живе хлопець на ім'я Косс, він – геймер. Хлопець забив на навчання і конфліктує з матір'ю. Він багато тренується, аби стати найкращим. Врешті-решт посідає друге місце на чемпіонаті світу. Косс повертається додому героєм, але чи так він собі все це уявляє?

Режисер **Олег Сенцов** у 1998 році закінчив Київський національний економічний університет. Міжнародна прем'єра «Гамера» відбулася на Роттердамському МКФ. На ОМКФ-2012 стрічку було відзначено призом ФІПРЕССІ. Наразі Олег Сенцов перебуває в полоні ФСБ за безпідставним звинуваченням у тероризмі.

Досвід соціального неспокою від Володимира Тихого

Відаді ДІВІДІ

Якби Володимир Тихий не зняв «Зелену кофту», в історії українського кіно він би залишився одним із продюсерів-першопрохідців.

Шокуючи «Мудаки. Арабески», провокаційна «Україно, гудбай», в усіх сенсах революційний «Вавилон 13» – кожен із цих проектів відкривав нові напрямки в українському кіно. А «Зелена кофта» закріпила за ним статус одного з найавторитетніших вітчизняних режисерів. Авторитетних настільки, що в цьому інтерв'ю я навіть не наважився залишити свої запитання, поступившись місцем лише реплікам Володимира Тихого:

«У «Зеленій кофті» показується, як безвідповідальне суспільство робить особистість агресивною, а після цього і зовсім її знищує. У фільмі я хотів створити реальність, яка б гранично точно копіювала нашу дійсність. Крім того, я навмисно зробив окремі сцени брутальними. Щоб глядач долав себе, переглядаючи їх. Щоб він пережив досвід соціального неспокою».

«Якби у нас знімалося багато драматичних фільмів, то виконавиця головної ролі Олександра Петько обов'язково продовжила би свою кінематографічну кар'єру. А так – нікому в Україні не потрібна дівчина, здатна зіграти серйозну роль».

«Я не випадково підібрав актрису, яка б не займалася в драмгуртку. Вихід на знімальний майданчик – це завжди

стрес. А в такому стані актор майже завжди користується відпрацьованими шаблонами гри, а не зосереджується на своєму персонажі. Перед зйомками Саша чотири місяці ходила в студію і змогла показати унікальний образ молодій українській дівчині».

«Те, як головна героїня плаче, ми навмисно показали зі спину. Так створюється ілюзія, ніби глядач – випадковий

перехожий, який краєм ока побачив, як на вулиці плаче якась дівчинка. Це відсторонення від чужої драми дуже властиве українському суспільству».

«Розмовляючи українською, протагоністка ніби пручається при зіткненні з навколишнім середовищем. А те, що всі негативні персонажі у фільмі говорять російською, а всі позитивні – українською... так це просто характеристика системи».

«Відтоді, як я писав сценарій, і до того часу, коли дійшла справа до зйомок, минуло близько двох років».

«Спочатку я хотів знімати на Оболонських Липках у Києві. Це був холодний бетонний простір, у якому гостро відчувалася порожнеча. Ця атмосфера дуже добре підходила фільму. Але за два роки підготовки ця місцевість втратила свою порожнечу: Липки наповнилися автомобілями та рекламними вивісками. Тож багато сцен було знято на Подолі й інших київських локаціях».

«Те, як в одному з епізодів учень не може згадати «столицю сусідньої держави на сході», – взято із життя. Ця сцена показує, як школярі можуть «забити» на навчання».

Зелені чоловічки захопили наш кінематограф

Як і російська література останніх двох століть вийшла з гоголівської «Шинелі», – нове покоління українських кінематографістів має всі шанси вийти із «Зеленої кофти» Володимира Тихого. Цей трилер – це не просто одна із сучасних вітчизняних картин, а поворотний пункт у нашому кінематографі.

Почалося все з тотального коматозного стану, в якому перебувала вітчизняна кіноіндустрія 1990-х і 2000-х років. Тогочасні кінематографісти здобували професію майже без надії на те, що в результаті зніматимуть повноцінні прокатні чи фестивалні фільми. Тоді ледь не єдиною можливістю займатися професійною діяльністю для них була робо-

та в телепроектах. Знімати телелемувіки – це все одно, що писати анекдоти для бульварної газети і думати, що займаєшся літературою.

Шість фільмів, які за таких умов зняв Тихий, склалися із серіалів і телестрічок середньої якості. У них відчувається тяжіння режисера до авторського кіно. Тягучі плани, хічкоківський саспенс... Усе це сприймалося цільовою аудиторією цих фільмів як інструкція до пральної машини, написана у віршах. Однак, саме так Тихий готував ґрунт для подальшої анексії вітчизняного кінематографа авторським кіно.

Цей бунт розгорнувся несподівано. 2010 року терпєць наших кіношників урвався й у вільний від роботи на російські

серіали час вони взяли камери і пішли знімати просто на вулицю. У результаті з'явився поворотний для нашого сучасного кінематографа альманах «Мудаки. Арабески». Так збіглися обставини, що приблизно в той самий час наша попередня влада зрозуміла, що на кіноіндустрію легко відмиваються гроші. І почалися масові вливання держфінансів у кіно. На кошти, що залишалися після усіляких розпилів та відкатів, почало щось зніматися. Згодом з'явився другий масштабний альманах Тихого «Україно, гудбай» (2012).

Коли ж проти тієї влади почався бунт, режисер став одним із перших, хто побіг на Майдан. Тихою сапою він разом зі своїми побратимами

почав роботу над «Вавилоном 13», який і досі поповнюється новими стрічками.

Так і змінюється світ: відкинутий камінь стає нарижним, здана у секонд-хенд кофта – головним героєм фільму, а непотрібні нікому короткометражки молодих режисерів – єдиним, що переглядаєш без корвалолу.

Якщо раніше студентів, одержимих примарним бажанням знімати українське кіно, відправляли до психіатрів, то сьогодні – до Володимира Тихого. Якщо навіть не до нього особисто, то до його фільму «Зелена кофта». Так і нове покоління українських режисерів народиться...

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

16 ЛИПНЯ

ПОВОДИР

Фестивальний палац
12:00 і 19:00

Початок 30-х, часи індустріалізації, колективізації, великого голоду та ліквідації інтелігенції в Радянській Україні. Міхала Шемрока, американського комуніста, який приїхав до України будувати завод, убивають. Його сина Пітера від переслідувачів дивом рятує кобзар Іван Кочерга, і хлопчик стає його поводитирем. Пітерові доведеться стати свідком страшної трагедії української культури.

Це другий повнометражний ігровий фільм у кар'єрі режисера, актора і продюсера **Олесь Саніна**, який очолював департамент фільмів і телепроектів міжнародної організації «Інтерньюз-Україна», працював режисером студії імені Довженка та «Укркінохроніки».

Лауреат Державної премії України імені Олександра Довженка за фільм «Мамай» (2003), «Срібної медалі» Академії мистецтв України, «Срібної медалі» імені Братів Льюїс.

Олесь Санін грає на бандурі, торбані, колісній лірі, продовжуючи волинську лірницьку традицію. Деякий час виготовляв музичні інструменти, успадкувавши ремесло від діда. Під псевдонімом Олесь Смик входить до Київського кобзарського цеху.

З НУДЬГИ

к/т «Родина»
17:00

Фільм знято за однойменним оповіданням Максима Горького. Любов самотньої немолодої служниці стає предметом знущань нудьгуючих обителів степового залізничного полустанка. Це призводить до самогубства героїні.

Режисер стрічки **Артур Войтецький** (1928–1993) здобув освіту в кіновідділенні КДІТМ імені І. К. Карпенка-Карого, де згодом викладав. З 1953 року він став асистентом режисера, а пізніше – режисером кіностудії імені Олександра Довженка.

Олесь Санін:
«Всі були проти Джамали»

Купріян ПЛІВКА

Більш ніж півстоліття дослідники української культури шукали матеріали про масовий розстріл кобзарів під Харковом.

Близько десяти років тому з'явилися перші заяви про те, що буде зніматися фільм про цю трагедію. Понад два роки шанувальники вітчизняного кіно слідували, як проходила підготовка та знімальний процес «Поводиря». Майже десять місяців минуло після остаточного завершення роботи над стрічкою, і лише зараз відбудеться її світова прем'єра. Про те, як знімалася картина, розповідає її режисер Олесь Санін.

– Коли розпочалася робота над фільмом?

– Вперше цю історію я почув років 15 тому. Тоді було багато версій того, як узагалі відбулися ці розстріли. А сценарій до фільму я почав писати у 2004. З того часу багато що змінилося. Поки був живий Джек Пеланс (голлівудський актор з українським корінням, лауреат «Оскара»), він хотів зіграти в ній одну з ролей.

Багато хто з чиновників та бізнесменів протягом цих років обіцяв гроші, та в результаті більшість обіцянок так і залишилися лише словами.

– Одну з ключових ролей у фільмі зіграла Джамала. Для неї це був перший досвід роботи у великому кіно...

– Коли я вирішив запросити Джамалу, жодна людина не сказала мені, що це гарна ідея. Проте врешті вона чудово зіграла свою роль. Завдяки зйомкам у кліпах Джамала вміла поводити себе перед камерою, але гра у великому кіно – зовсім інша справа.

Тим паче, що тут їй довелося співати у стилі джазу 30-х років. Він не має нічого спільного з її власною манерою виконання та з тим, як виконують джаз сьогодні.

Співачка багато працювала, готуючись до цієї ролі. Репетирувала з Тарасом Денисенком.

У її героїні була ціла партитура і в результаті Джамала проявила себе на знімальному майданчику як професійна актриса.

– А от для виконавця головної чоловічої ролі Станіслава Боклана ця роль була далеко не першою. Мені відомо, що вона стала для нього справжнім випробуванням.

– Йому довелося грати свою роль у спеціальних лінзах, крізь які нічого не видно. Тож на знімальному майданчику він був, по суті, незрячим. Він мав не просто зіграти сліпого кобзаря Івана Кочергу, а й переревтілитись у воїна, у якого відібрали зір та свободу.

Крім того, спеціально для цієї ролі Станіслав навчився грати на бандурі.

Тож у перервах між зйомками у російських серіалах він постійно тягав за собою інструмент і тренувався. При цьому він взагалі ніколи професійно не займався музикою.

– А те, що в багатьох сценах Боклану треба було працювати в парі з дев'ятирічним дебютантом Антоном Грінном, не створило додаткових складностей?

– Навпаки. Антон вразив усю знімальну групу своєю безпосередністю і правдою переживань. Він працював нарівні з професійними акторами.

Відібрати хлопчика для настільки складної ролі було дуже непростим завданням. Мені потрібен був іноземець, який би дивився на все, що його оточує, як на незнайомий світ.

Передивившись сотні дітей, я в результаті так і не відібрав нікого. Актора не було навіть за тиждень до початку зйомок – це була катастрофа.

Але врешті мені дивом вдалося знайти Антона. До нас він самостійно дістався з Детройта з трьома пересадками.

– Ви використовували музику тих часів?

– Ні, всю музику для стрічки написала Алла Загайкевич. Хоч завдання це було архіскладне.

На початку фільму звучить музика щастя і свободи кінця 20-х років. Разом із Джамалою вона чудово адаптувала і записала джазову пісню тих років.

Крім того, вона синтезувала музику зі звуків та шумів, що дає глядачу можливість опинитися на місці сліпця. Адже незрячі дуже уважно сліdkують за навколишніми звуками. Наприклад, у стрічці є сцена, в якій сліпий кобзар крізь туман виводить людей з оточення НКВС. Незрячий веде зрячих – ось образ усієї картини.

– З цього року держфінансування української кіноіндустрії суттєво скоротиться і розвиватися вона буде повільніше. Що чекає на вітчизняне кіно?

– В Україні виростало і стало на ноги ціле покоління авторів, котрі знімають незалежне кіно. Режисери мого віку вже дуже добре володіють професією. Довгий час вважалося, що знімати стрічки про Україну – або немодно, або нікому не цікаво. Але сьогодні назріла енергія висловлювання.

З'явився глядач, якому такі фільми справді необхідні. Справи в нашому кінематографі підуть краще.

Індустрія кіно у нас вже з'явилася. Проте активна вона лише в рекламі, музичному відео і серіалах. Тож обличчям вітчизняного кіно є он-лайн відео чи хенд-мейд кіно.

На фотознімку:
Олесь Санін та Станіслав Боклан

ПЕРЕДПЛАТА НА НАШУ ГАЗЕТУ ТРИВАЄ!

Передплатна ціна на II півріччя 2014 р.:
3 місяці – 44,10 грн; 5 місяців – 72,55 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонемента.

Передплатний індекс газети «Культура і життя»
у Каталозі видань України
60969

Передплатні індекси інших наших видань: газета «Кримська світлиця» – 90269; журнали: «Українська культура» – 95220, «Український театр» – 74501, «Музика» – 74310, «Пам'ятки України: історія та культура» – 74401, «Театральний концертний Київ» – 37112.

Довідки за тел. (044) 498-23-64; e-mail: nvu.kultura.porhun@gmail.com
Передплату можна оформити в будь-якому поштовому відділенні зв'язку України, через передплатні агентства, а також у редакції газети.

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

16 ЛИПНЯ

ЛЮБИ МЕНЕ

к/т «Родина»

22:30

Утриманка Саша «знімає» в нічному клубі іноземця – молодого турка Джемалю. Він приїжджає в Київ розважитися перед власним весіллям. Дружину йому примусово обрали батьки. Але несподівано Джемаль виявляється саме тим чоловіком, з яким Саша приходиться до тями. Вона забуває страхи за майбутнє та комплекси віку, виривається з образу коханки. Нарешті у неї виникає бажання стати жінкою, готовою любити. Джемаль, який потрапляє в засніжений Київ, незважаючи на мовний бар'єр і пережитий шок від київських реалій, уперше закохується в таку зовні незалежну й сильну, а насправді – незахищену й тендітну Сашу. Чи буде в них шанс зазнати справжнього кохання?

Режисер Марина Ер Горбач закінчила у 2006 р. Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенко-Карого. Її короткометражний фільм «Банка» переміг на кінофестивалі у Стамбулі. А стрічка «Борг» була визнана кращою студентською роботою фестивалю «Відкрита ніч» у 2007 р.

17 ЛИПНЯ

ДИКА ЛЮБОВ

к/т «Родина»

16:00

Максим, хлопець із забезпеченої сім'ї, закохується у Машу, красиву дівчину з дитячого будинку. Відразу по закінченні школи вони планують одружитися. Та одного дня у класі Максима з'являється американка Сьюзен, яка приїздить до Києва, аби побувати в місті своїх предків. У драматичному любовному трикутнику зіткнулися суперниці з різних світів: мила і захоплена американська школярка і хвороблива, обділена любов'ю вихованка радянської школи-інтернату. Фільм став лідером кінопрокату 1994 року.

Режисер картини Віллен Новак закінчив Київський кінотехнікум (1956) та Київський державний інститут театральних мистецтв імені І. К. Карпенка-Карого (1971, майстерня А. Войтецького). З 1981 – режисер Одеської кіностудії. У 2004 р. нагороджений орденом «За заслуги» III ст., у 2011 р. – ювілейною медаллю Президента України «20 років незалежності України». Власник численних нагород та премій низки вітчизняних і зарубіжних кінофестивалів.

«Люби мене»: повернення Вікторії Спесивцевої у велике кіно

Валерія ПОЛИЩУК

Турецько-українська картина «Люби мене» цікава насамперед тим, що головну роль у ньому зіграла зірка славнозвісного «Мамая» Вікторія Спесивцева. У 90-ті актриса стрімко й успішно розпочала свою кар'єру в театрі та кіно. Сам Богдан Ступка був її партнером на сцені, а режисер Володимир Данченко запрошував на головні ролі в Національний театр імені Івана Франка. У 20 років Вікторія Спесивцева грала в резонансних виставах майбутнього чоловіка – скандально відомого театрального експериментатора Андрія Жолдака – «Не боюся сірого вовка» і «Кармен». А в 30 – отримала «Київську пектораль» як найкраща актриса за роль Грушеньки у виставі «Брати Карамазови» режисера Юрія Одинокого.

Проте Вікторії довелося покинути першу драматичну сцену країни і поїхати за своїм неспокойним чоловіком спочатку в харківський театр, а потім у Берлін, куди запросили на роботу Жолдака. Там

Спесивцева живе й нині з двома синами та освоює нову професію помічника лікаря. Із Жолдаком вона розлучилася через особисті й творчі розбіжності, а про кар'єру драматичної актриси в Німеччині українці годі й мріяти.

Тому запрошення Марини Ер Горбач зіграти в картині «Люби мене» Вікторія сприйняла з ентузіазмом. Жанр фільму автори трактують як поєднання романтичної комедії та реалістичної драми.

Вікторія розповідала, що запрошення на роль Саші їй надійшло від продюсера через

Фейсбук. Актрисі сподобалися сценарій і роль. Режисери Марина Ер Горбач – українка, Мехмет Бахадир Ер – турок добре знали національні особливості своїх героїв, тому й історія вийшла правдивою, зі щемом.

Партнерами Вікторії Спесивцевої стали турецький актор Усан Чакир та росіянин Сергій Пускепалис. Актриса із захватом згадує це партнерство, адже зйомки велися в Києві у період лютих морозів, тож на майданчику її зігрівала саме підтримка Пускепалиса та Чакира.

Повернення Вікторії Спесивцевої в кіно стало щасливим – «Люби мене» став кращим фільмом на FerFilm Festival у Косово. Прем'єра стрічки відбулася в Монреалі на міжнародному кінофестивалі Le Festival des films du monde і в Анталі на «Золотому апельсині».

До речі, заклик фільму «Люби мене» виявився прощом: Вікторія Спесивцева зустріла в Берліні нове кохання – лікаря Лео, з яким призначила дату вінчання в Берлінському кафедральному соборі.

Розколонізація сучасного українського кіно

Сучасним українським кіно поведлося називати ті маловідомі фільми, що інколи виходять у прокат і демонструють на фестивалях. Стрічки, які обговорює невелике коло кінопрофесіоналів і поціновувачів вітчизняного кіномистецтва. Це та верхівка айсберга, що засвідчує існування в Україні самобутнього кіно.

Однак, якщо спробувати окинути зором увесь наш кінематограф, оптимізм одразу розвіється. Ефіри телеканалів гнояться рекламними роликами та музичними кліпами, нескінченними серіалами та строкатими передачами. Усе це не прийнято зараховувати до сучасного вітчизняного

кіно. Та останнє розчавлюється всім цим телепродуктом, який, на жаль, суттєво спотворює обличчя нашого кінематографа. Принаймні, так було до кінця минулого року...

Коли у 2010 році почалася відбудова нашої кіноіндустрії, то вже серед перших стрічок, знятих на цій хвилі, з'явилася ціла низка авторських фільмів. Багато хто тоді нарікав, що робити ставку на такі картини неперспективно. Мовляв, кіноіндустрію можна розбудувати лише на популярному кінематографі. На стрічках, які будуть успішними в прокаті та збиратимуть глядачів у кінотеатрах. Натомість, авторські фільми знімають лише для фестивалів

і вкладені в них кошти практично ніколи не повернуться.

Однак, такий погляд був надто короткозорим. Фестивальні стрічки є, перш за все, лабораторією ідей, які за чотири-п'ять років можна зустріти в масовому кіно. А ще трохи згодом – у телефільмах. У ситуації з вітчизняним кіно, коли гостро стоїть питання про його ідентифікацію і пошук власного стилю, саме на авторських стрічках і потрібно було робити акцент. Адже до тих пір наше кіно було частково російською колонією...

Повну версію статті читайте в липневому номері журналу «Українська культура».

Веніамін КИЧУК

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

16 ЛИПНЯ • КІНОТЕАТР «РОДИНА» • 19:00 • 16 ЛИПНЯ • КІНОТЕАТР «РОДИНА» • 19:00 • 16 ЛИПНЯ • КІНОТЕАТР «РОДИНА» • 19:00

PTSD

Два солдати в ході воєнної операції потрапили в дуже непросту ситуацію. Один із них, Кріс, наступив на міну.

В очікуванні допомоги йому довелося стояти нерухомо кілька годин. Його друг, Ігон, робив усе можливе, щоб підтримати товариша.

Для того, щоб відволікти Кріса від дурних думок, Ігон пообіцяв у разі загибелі товариша прийти на його поховання в жіночій сукні. Сталося так, що йому довелося виконати свою обіцянку.

Режисерами стрічки стали **Міша Коротеєв** та **Олексій Соболев**. Це їхній перший короткометражний фільм, в якому вони виступили також операторами.

До цього вони знімали музичні кліпи, рекламу та інтерактивні відео, які були відзначені кількома міжнародними нагородами.

Ролі у фільмі виконали: Ігнат Попов, В'ячеслав Воробйов та Аліса Шевцова.

Прості речі

Історія дружби двох дівчат, яким вже трохи за 60. Одна із них нещодавно померла.

Автор сценарію та режисер цієї короткометражки **Олександр Ратій** переміг у Національній секції минулорічного кінофестивалю «Молодість» зі своїм документальним фільмом «Повернення».

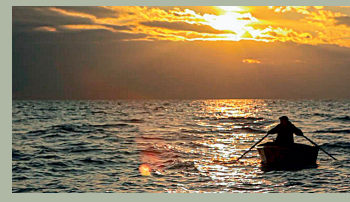
Ролі у фільмі виконали: Ніна Набокова, Андрій Лелюх, Ольга Білан, Марія Єремеева та Сергій Тряшин.

Повернутись зі світанком

Кримськотатарська історія про батька і сина, які мають різні погляди на майбутнє і різне уявлення про життя.

Режисером, оператором, автором сценарію та продюсером картини став **Наріман Алієв**. Нині він навчається у Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого.

Ролі у фільмі виконали: Наріман Белялов та Лілья Белялов.

В деревах

Поцупивши антену і ліхтар, двоє маргіналів втекли від зграї собак у яблуневий сад. Собаки загнали їх на дерево. Герої хитко висять на

гілках, планують свої подальші дії і сп'яну намагаються філософствувати. Собаки сидять під деревом, не збираючись йти, а герої вирішують – кинув їх Бог у саду чи ні. Повільно сходить сонце.

Ця стрічка стала режисерським дебютом **Марисі Нікітюк**. До цього вона створила сценарії до короткометражок «Гауді», «Янгол смерті» (обидва входять в альманах «Україно, гудбай!»), «Алкоголічка», «Листопад» тощо.

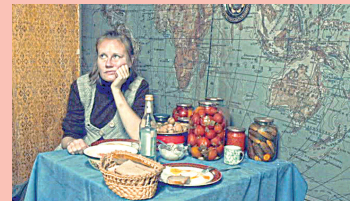
Ролі у фільмі виконали: Едуард Безродний та Сергій Малюга.

Листопад

40-річна самотня жінка зустріла чоловіка в лісі біля дому, де вона працює дворником. Ніч вони провели разом. Вранці до неї додому прийшли міліціонери. У лісі було знайдено труп...

У режисерській кар'єрі **Марії Кондакової** це короткометражний ігровий дебют. Раніше вона зіграла головну роль у серіалі та працювала з багатьма українськими та іноземними режисерами як другий режисер.

Ролі у фільмі виконали: Уляна Данилюк, Володимир Беляєв, Оксана Льницька і Борис Георгієвський.

Портрет

Фільм-новела, що розповідає історію однієї картини, яка подолала цікавий шлях. Наприкінці стрічки на неї чекає незвичайне застосування.

Режисер картини **Максим Якобчук** минулого року закінчив Інститут кіно і телебачення Київського національного університету культури і мистецтв (майстерня Г. Я. Шкляревського). Цей фільм – його дипломна робота.

Ролі у фільмі виконали: Андрій Дезера, Єгор Кулагін, Євген Ланченко та Владислав Васильченко.

І Бог зробив крок у порожнечу...

Сюжет розгортається у всіма забутому селі, в якому доживають свої дні двоє. Їхнє минуле – молодість, щасливе сімейне життя. Нині ж вони мають лише паркан, що розділяє їхні двори, яблуню, що росте на межі, і більше не

приносить плодів, а також «поштовий чайник» – єдиний спосіб спілкування.

Режисер цієї картини **Заза Буадзе** – грузинський фільммейкер, що живе і працює в Україні. Як сценарист він співпрацює з режисерами в Німеччині, Греції, Італії, Україні, Польщі, Грузії тощо. У його режисерській фільмографії – близько десятка повнометражних і короткометражних ігрових фільмів, серіалів і документальних стрічок, а також рекламні ролики, зняті в різних країнах.

Ролі у фільмі виконали: Галина Корнеєва, Євген Свиридюк та Дмитро Суржиков.

Незважаючи на масштаб катастрофи на Чорнобильській АЕС, за 28 років в Україні не було знято й десятка присвячених їй ігрових фільмів.

Звичайно, ця трагедія демонструється у багатьох документальних стрічках, однак вони лише діагностують цю національну травму. Натомість саме ігрове кіно дає можливість переосмислити її і, відповідно, знайти від неї ліки.

Перші дві ігрові картини, у яких підіймається ця тема, мали успіх на престижних кінофестивалях. «Розпад» Михайла Белікова у 1990 було відзначено «Золотою медаллю президента Сенату» на Венеційському кінофесті. А «Рік собак» Семена Арановича у 1994 нагородили «Срібним ведмедем» Берлінале. Із того часу серед кінематографістів наче повелося: показати у своєму творінні цю трагедію – все одно, що пред'явити посвідчення чорнобильця та, оминувши обов'язкову оплату проїзду, безкоштовно виїхати на авторитетний кінофестиваль.

Давайте жити дружно... у Чорнобилі

Кожен із існуючих фільмів про Чорнобиль відкривав якусь нову грань у цій трагедії. Медитативна алегоричність «Ядерних відходів» Мирослава Слабошпицького. Хаотичне запаморочення «У суботу» Олександра Міндадзе. Неправдива фатальність «Землі забуття» Міхаль Боганім. Наївна мелодраматичність «Аврори» Оксани Байрак та «Метеликів» Віталія Воробйова.

Цього року низку названих стрічок поповнила картина Зази Буадзе «І Бог зробив крок у порожнечу», яка демонструється на ОМКФ у рамках Національного конкурсу короткометражних фільмів. Міжнародна прем'єра фільму відбулася в березні на МКФ у Софії.

Від попередніх чорнобильських стрічок робота Буадзе відрізняється своїм світлим настроєм. Усмішкою, що пересилує відчай.

Привітанням, що долає ненависть. Музикою, що розколює мовчання, і життям, що заперече забуття.

Якщо би в українських широтах існував Едем – він би виглядав саме так, як показано у перших сценах цього фільму. Жодного апокаліптичного пейзажу чи натяків на жахиття, із чим асоціюється страх радіації – тієї невидимої сили, що паралізує вже при одній тільки згадці про неї. Адже сама собою вона в природі не існує. І джерело цієї нищівної сили зовсім не в атомній електростанції, а в людині...

Головні герої стрічки живуть у чистому світі, де, на перший погляд, немає місця хаосу, приреченості чи відчаю – усього того, із чим асоціюється страх радіації – тієї невидимої сили, що паралізує вже при одній тільки згадці про неї. Адже сама собою вона в природі не існує. І джерело цієї нищівної сили зовсім не в атомній електростанції, а в людині...

У кульмінаційній сцені стрічки звучить ораторія Й. Гайдна «Створення світу», яка, за словами продюсера Юрія Щербини, була базовим елементом фільму ще під час написання сценарію. «Ця музика стала атрибутикою покинутого Едемського саду, де ненависть людей одне до одного руйнує все навколо. Бог дав їм усе, а вони так і не змогли це прийняти, зламали те, що їм підготував Бог», – розповідає продюсер.

Ідея зняти цю стрічку виникла у режисера після того, як він сам побачив у Чорнобильській зоні старих чоловіка і жінку, які жили у ворожнечі. Та, якщо озирнутися навколо, впевнений, схожих персонажів можна побачити будь-де. Власне, як і саму цю нищівну радіацію ненависті...

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

17 ЛИПНЯ • КІНОТЕАТР «РОДИНА» • 21:30 • 17 ЛИПНЯ • КІНОТЕАТР «РОДИНА» • 21:30 • 17 ЛИПНЯ • КІНОТЕАТР «РОДИНА» • 21:30

Чортівня 8:
Tiburon!

Різня на пляжі! Щоб зупинити монстра, Рука з капітаном відправляються на морське полювання.

Молодий український кіно- та літературний експериментатор **Денис Кант** виступив у цій картині режисером, оператором та автором сценарію. Автор кіносеріалу «Чортівня». Володар призу «ПозаФормат» Першого міжнародного Інтернет-фестивалю незалежного кіно за найкращий експериментальний фільм.

Бекендор

Документальний кінонарис знайомить глядачів з екзотичним світом невеликого рибальського селища. Розташоване воно на березі Чорного моря, неподалік від Одеси. На екрані постають жителі поселення, для багатьох поколінь якого рибальство і виноробство – основні заняття і сенс життя. День у день ці мужні люди, наділені справжніми людськими чеснотами, борються з морською стихією, розділяючи між собою

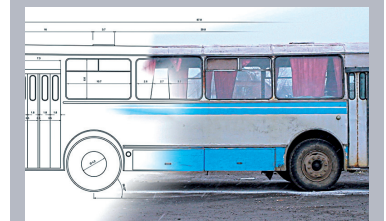
всі радощі й турботи. Хронометраж фільму – 32 хв.

Режисер та автор сценарію стрічки **Анастасія Харченко** у 2004 р. закінчила Інститут кіно і телебачення при Київському національному університеті культури і мистецтв. З 2008 року – член Спілки кінематографістів України. Працювала на телебаченні, продакшн-студії «ПРО-ТВ» (багатосерійний фільм про Леоніда Утьосова «Я пісні віддав всі сповна»). Зняла на замовлення Київської міської адміністрації документальний фільм про звільнення Дарниці від німців. За фільм «Жар-птиця» (2006), що розповідає про львівську художницю Уляну Слюсар, режисерку було відзначено срібною медаллю московського кінофестивалю «Золотий витязь».

Дівчинка з
риб'ячим хвостом

Дівчинка опиняється у фантастичному світі. Вона відправляється у дивовижну подорож, в якій із нею трапляються різні пригоди. Але ця мандрівка змушує Дівчинку замислитися над питаннями, що хвилюють кожну людину.

Режисер, автор сценарію та оператор анімації **Сергій Мельниченко** попередні роботи відзначався призами кінофестивалів «Крок» (2004), «Анімайовка» (2004) та відкритого конкурсу в Ансі (2011).

Balazher.
Korrekturen der
Wirklichkeit

Суспільні системи приходять і відходять, а людина залишається. Із радянських часів через село Балажер, що на Закарпатті, курсує рейсовий автобус. Він проїжджає неподалік від кордону, з якого так і не спала «залізна завеса». На цьому зрізі геополітичних конструкцій – від Радянського до Євросоюзу – старий автобус є таким же крихким, як і саме минуле. Чи буде автобус, чи ні... Пасажири терпляче чекають на зупинці і мріють, що він їх забере – можливо, у краще майбутнє.

Режисер, автор сценарію та оператор цієї картини **Леся Кордонь** народилась і виросла в селі, про яке йдеться у фільмі. Ще в шкільні роки вона захопилася фотоекспериментами. Її кінопроекти показувалися на міжнародних фестивалях, де неодноразово отримували відзнаки. Минулого року вона отримала диплом бакалавра режисури кінематографічного відділення в Цюрихському університеті мистецтв.

Ролі у фільмі виконали: Галина Корнеєва, Євген Свиридчук та Дмитро Суржиков.

Крамниця
співочих пташок

У 1682 році під час своєї останньої подорожі до Османської імперії Антуан Галлан занотував декілька історій, які розповів йому бродячий чернець. Невідомо чому, але вони так і не ввійшли до

славнозвісного видання «Тисяча і одна ніч». Минуло більше ніж 300 років, і на екрані втілилася одна з найфантастичніших історій зі збірки про принца Будуша, яка йменується «Крамниця співочих пташок».

Режисер картини **Анатолій Лавренішин** у 2011 році заснував анімаційну студію «Маркус Фільм». Роботи аніматора показувалися на престижних кінофорумах у Роттердамі, Клемон-Феррані, Golden Hourse IFF, Annecy IAFF тощо. Нині він працює над дебютною повнометражною анімацією «Книга тіней».

Гості мого дому

Цей фільм – невеличкий метафізичний етюд. У ньому є предмет, навколо якого все розгортається. Є дійові особи та колізія з конфліктами. От тільки відсутні чіткі обриси подій існування. Існує лише одна площина, на якій та через яку все відбувається – пісок.

Автор сценарію та режисер цієї стрічки **Олег Федченко** навчався на курсах анімації (викладач Є. Сивокін), а також у художній студії А. Бабюка (графіка, пластика в малюнку, пласт-анатомія). Працював на різних телевізійних

каналах і студіях художником-постановником та аніматором.

Ролі у фільмі виконали: Сергій Северин, Тетяна Пиріжок, Ксенія Розинко та Іван Плющик.

Нова анімація Анатолія Лавренішина
«Крамниця співочих пташок»
продовжує в його творчості
канву антиутопічних картин.

У 2003 році він випустив притчову короткометражку «Next», яка показувала місце вільної людини в суспільстві. А 2011-го – «Білу ворону», де йшлося про місце ідеаліста серед людей. Цього разу Лавренішин окреслює роль таланту серед сильних світу цього.

Усі картини режисера універсальні настільки, що ледь не за будь-яких обставин глядачі можуть сказати: «Це все про нас». Бути вільною особистістю, ідеалістом або талантом – все одно, що перебувати у стані якоїсь патології. Хвороба, яка знищує свого носія і в той же час викидує саме суспільство.

Аніматор вперше у своїй творчості відійшов від мальованої анімації. Кожного персонажа у цій стрічці зіграла реальна людина у спеціальному костюмі, обвішаному датчиками. Після цього завдяки магії цифрових технологій вона була перенесена у світ анімації.

І справа тут не стільки в тому, що працювати так простіше чи дешевше. Причина такого методу зйомок полягає, мабуть, у наближенні нашої реальності до абсурду, зображеного на екрані.

Гротескні персонажі цього фільму говорять прекрасною французькою. Напевно, так Лавренішин проводить паралель із тим світом, у якому сам прожив деякий час.

Кілька років тому він отримав грант на роботу в одній із французьких студій і працював там над своїм дебютним повнометражним проектом «Книга тіней». Усім, хто хоч колись стикався з французьким арт-менеджментом, перш за все, кидалося у вічі те, наскільки віртуозно французи вміють купляти і продавати ідеї й таланти. Алегорію на цю дещо цинічну рису і виписано в цій короткометражці.

Ціна таланту

Як і головні герої анімацій «Next» і «Біла ворона», протагоніст «Крамниці...» врешті опиняється за бортом суспільства. Усіх трьох персонажів об'єднує надія (хоч і миттєва) на те, що світ може бути прекрасним. Та, як казав Паоло Пазоліні, надія – це ілюзія, яку вигадали політики, щоб дурити людей. І наскільки б цинічним не був цей висновок, із ним доводиться миритися через його правдивість.

Нова короткометражка Лавренішина поповнює низку фільмів цьогорічного ОМКФ, у яких задіяні вітчизняні музиканти. У двох повнометражних картинах можна буде зустріти Джамалу та Олега Скрипку. А в цій анімації звучатиме голос Каті Чілі.

Раніше у вітчизняному кіно можна було лише почути той чи інший саундтрек у виконанні наших музикантів. Нині ж вони все

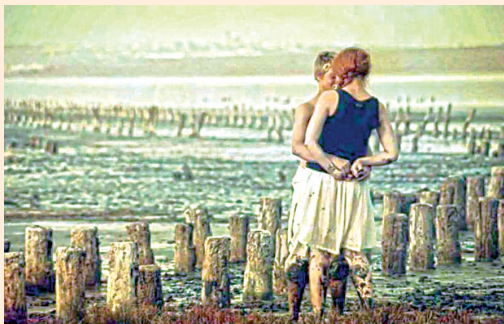
частіше або з'являються на екранах як актори, або спеціально записують композиції до фільмів. І це вже окреслюється у тенденцію.

«Крамниця співочих пташок» цьогоріч отримала приз Національної спілки кінематографістів за кращу українську анімацію, а на ОМКФ стрічка боротиметься не просто зі схожими анімаційними проектами, а й з ігровими та експериментальними короткометражками.

Подивимося, як вона покаже себе на їхньому тлі.

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

18 ЛИПНЯ

МОЯ РУСАЛКА, МОЯ ЛОРЕЛЯЙ

**Фестивальний палац
10:00 і 14:30**

У прекрасному дикому селищі на березі моря народжується нова романтична історія. Її герої – 14-річний Федір та 18-річна Нюрка. Здавалося б, між наївним хлопчиком і місцевою «артисткою» нічого не може бути. Однак їх обох захоплює перше почуття кохання. Мрійлива Нюрка мріє зіграти головну героїню з улюбленого французького роману «Анжеліка і король». Свою любовну історію вона теж пов'язує із цим твором. Федору в ній Нюрка відводить роль Ніколя. Їхня історія про те, що любов немає віку. Чисте почуття з дорослого робить дитину, а дитину миттєво перетворює на дорослого. Така природа цього чарівного почуття – пробуджувати в серці відвагу.

Режисер Нана Джорджадзе у 1974 р. вступила до Тбіліського державного інституту театру і кіно на факультет кінорежисури. З 1985 р. керувала в ньому майстерню кінорежисури. У 1987 р. зняла першу повнометражну роботу «Робінзонада, або Мій англійський дідусь», яку було відзначено «Золотою камерою» Каннського кінофестивалю за найкращий дебют. У 1990 р. очолила майстерню кінорежисури у ВДІКу. З 1994 р. є членом Європейської кіноакадемії.

МАЙДАН

**к/т «Родина» – 11:00
Фестивальний палац – 21:30**

Хроніка громадянського повстання, що відбулося у Києві взимку 2013–2014 років. Фільм розкриває розвиток революції: від мирних півмільйонних зібрань на Майдані Незалежності до кровопролитних сутичок між демонстрантами та спецпризначенцями. Майдан – портрет нації, яка прокидається та віднаходить свою самобутність.

Режисер Сергій Лозниця народився у 1964 р. в Білорусі, але зростав у Києві. У 1987 р. закінчив Київський політехнічний інститут за спеціальністю «Прикладна математика». У 1997 р. став випускником ВДІКу, де вивчав виробництво ігрових фільмів. З 1996 року створив 14 документальних стрічок, кожна з яких отримала численні нагороди. Обидві повнометражні ігрові роботи Лозниці («Щастя моє» та «У тумані») брали участь в основному конкурсі Каннського кінофестивалю. Нині він працює над художньою стрічкою «Бабин Яр».

Гаврило ВАЛІКОВ

Перебуваючи на Майдані під час революції, багато хто тримав у руках камеру.

Численні короткометражні відео та стріми репортажів тоді з нечуваною силою хлинули у простори Інтернету та телебачення. Важко виділити хоча б один важливий епізод у тих подіях, який не був би задокументований чиясь камерою. Тож стрічка Сергія Лозниці «Майдан» навряд чи запропонує глядачам щось нове. У ній ви не зустрінете скандальних фактів чи сенсаційних розслідувань, не нашттовхнетеся на неочікувані для себе ракурси подій, що змінили нашу країну.

Та незважаючи навіть на це, фільм Сергія Лозниці став справжньою подією у світі кінематографа. Він збирав черги на Каннському кінофестивалі, де відбулася його позаконкурсна прем'єра. Після цього «Майдан» розійшовся кінотеатрами десятків країн. Він став свого роду правдивою альтернативою неправді, якою були переповнені репортажі про Майдан у ЗМІ наших північно-східних сусідів та інших країн.

Цей фільм став у певному сенсі відправною точкою у формуванні нового іміджу України. Так само, як Лозниця в ньому показав події в центрі нашої столиці без будь-яких коментарів чи пояснень, – так і ми нижче наводимо цитати із закордонних рецензій на цю стрічку без редакційного втручання.

«Перегляд “Майдану” – корисний досвід. Це тривожний і водночас важливий дзвінок для пробудження тих, хто ще не дізнався правду про одну з найдраматичніших подій сьогодення».

Indiewire (США)

«“Майдан” не про чийсь політичну волю, не про підступні змови і благородні ідеї, не про їхню кострубате втілення, не про западенців або “Беркут”. Він про те, що народ не абстракція і не спекуляція. Це майже містична сила, що підносить людину, і в той же час єдина (нехай до пори до часу невидима для політиків) реальність».

Екран іскрить і б'є струмом, коли у фіналі вона проривається назовні – в масі осіб, висвітлених у темряві дисплеями мобільників, коли натовп розступається перед труною однієї із жертв насильства.

Смерть героя є народженням народу – не в якомусь теоретичному, а в найбільш конкретному контексті, тут і зараз».

Афиша. Воздух (Росія)

«Це фільм про хаос. Про масу недиференційованих людей, що тиняються площею. Час від часу цей потік стає цілеспрямованим».

Показуються їхня кухня і організованість, їхні випадкові пісні і вірші, в основному закадровий потік виступів і закликів зі сцени...»

The Guardian (Великобританія)

«Чи можете ви назвати ще хоч когось, хто б настільки незворушно та стримано знімав революційні події з переднього краю барикад?..»

Спосіб зйомки Лозниці – це відмова від надмірності та патерналізму. Саме тому ви не зустрінете в цій картині будь-яких коментарів за кадром.

“Це мій метод. Я думаю, що аудиторія досить розумна, щоб усе зрозуміти...”, – коментує режисер».

Liberation (Франція)

«Фільм переповнено почуттями, які неможливо виразити словами. Їх можна сформулювати лише мовою кіноекрану».

Balcani e Caucaso (Італія)

«Лозниця успішно показує єдність народу в період кризи, коли найрізноманітніші люди збираються разом задля єдиної мети – незалежності України. Візуалізацією єдності людей стає український прапор, який можна побачити ледве не в кожному кадрі фільму. Їх багато встановлено на самій площі, більшість мітингувальників носить стяги на плечах. Площа заповнена прапорами і тих людей, які носять їх на одязі та в руках».

Cultuur Bewust (Нідерланди)

«Документальна картина хвилює, наповнює ентузіазмом і залишається “рухомою фотографією” історичних подій, які докорінно змінили обличчя України. Це потужний мікс хвилювання, героїчної боротьби, терору, мужності, прагнення людської солідарності, популярної культури, пристрасі та самопожертви. “Майдан” – просто приголомшлива стрічка».

Cinemagia (Румунія)

«Дещо завишений ступінь патріотизму і релігійності можуть виявитися трохи надмірними, особливо для тих, хто не ладнає з обома цими речами. Проте і перше, і друге дуже гармонійно узгоджується з історичним контекстом. Що б не сталося в Україні, стрічка Лозниці показує ситуацію в цій країні як вражаюче свідчення переламного моменту в історії Європи».

Micropsia (Іспанія)

«Цей фільм – як операція на відкритому серці країни, яка опинилася у великій небезпеці. Це і робить його найгуманнішою стрічкою цього річного Каннського кінофестивалю. Якщо у вас є терпіння, щоб грати роль мовчазного свідка протягом двох годин, “Майдан” стане незабутнім переживанням».

Cloud21 (США)

Кіноекран як транспорант

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

19 ЛИПНЯ

ГОЛЛІВУД НАД ДНІПРОМ. СНИ АТЛАНТИДИ
к/т «Родина»
12:00

Фільм-спогад розповідає про село Бучак (Черкаська область). У 1950–1970-х роках воно стало своєрідним «Голлівудом над Дніпром»: село та його околиці слугували натурним майданчиком для класичних кінострічок – «Вечір на Івана Купала» Юрія Іллєнка, «Українська рапсодія» Сергія Параджанова, «Сон» Володимира Денисенка, «Бумбараш» М. Рашеєва та А. Народицького, «Ванове дитинство» Андрія Тарковського, «Поема про море» Юлії Солнцевої (сценарій Олександра Довженка) тощо.

Про маловідомі епізоди зйомок згадують Лариса Кадочникова, Микола Бурляєв, Михайло Іллєнко, Раїса Недашківська, Микола Рашеєв, Сергій Буковський, Олександр Денисенко, Сергій Якутович, Михайло Ткачук та інші. А також мешканці Бучака, які грали в масових сценах.

Режисер фільму Олег Чорний у 1985 р. закінчив кінорежисерський факультет Київського державного інституту імені І. К. Карпенка-Карого. Зняті ним ігрові короткометражки та документальні стрічки неодноразово отримували відзнаки міжнародних кінофестивалів у Монреалі, Неаполі, Потсдамі, Ялті тощо. У 2012 р. він зняв повнометражну стрічку «Богдан Гаврилишин. Місія – свобода».

АСТЕНІЧНИЙ СИНДРОМ

Ланжеронівський узвіз
21:30

Стрічка складається з двох частин. У першій – жінка, яка нещодавно поховала свого чоловіка і знаходиться в стані постійної депресії, інколи вдається в агресію і стикається з такими ж як вона, людьми на межі нервового виснаження. Герой другої частини – шкільний учитель. У результаті пережитих особистих і службових неприємностей у нього починається астенічний синдром. У результаті він потрапляє в лікарню для душевнохворих і розуміє, що його оточують люди, які нітрохи не безумніші за тих, хто живе на волі.

Режисер Кіра Муратова у 1959 р. закінчила режисерський факультет ВДІКа. У 1961 р. стала режисером Одеської кіностудії. Як сценарист і режисер дебютувала у 1962 р. з короткометражним фільмом «Біля кругого яру». Народна артистка УРСР, володарка Державної премії України ім. Олександра Довженка та Головної премії мистецтв Берлінської академії мистецтв, премії «Ніка», почесного «Леопарда» кінофестивалю в Локарно і «Срібного ведмедя» 40-го Берлінського кінофестивалю.

«Хайтарма» – знак неодмінного повернення

Валерія ПОЛИЩУК

Фільм «Хайтарма» присвячено найтрагічнішій даті в історії кримськотатарського народу – депортації 18 травня 1944 року. У стрічці документально точно показані події тієї жахливої ночі.

Режисер Ахтем Сеїтаблаєв зізнався, що зняти цю картину було його найбільшою мрією, адже до цього ніхто не наважувався показати на екрані найбільший злочин радянської влади щодо його співвітчизників. Як відомо, за наказом Сталіна, усіх татар, що проживали в Криму, вивезли товарними вагонами в Узбекистан – за звинуваченням у зраді й пособництві фашистам. За час двотижневої депортації без води та їжі 40 відсотків людей загинуло.

Співробітники НКВС знайшли привід, щоб очистити Крим від корінних жителів для заселення його росіянами. Із дітьми, жінками й літніми людьми вони поводитися не краще, ніж фашисти, котрих вигнали з Криму радянські війська.

Зйомки картини відбувалися в Алушці, Бахчисараї та Судаку. Ролі старшого покоління виконали кримчани, які й самі у дитинстві пережили жахи тієї ночі. Вони підтверджували, що все відбувалося саме так, як показано на екрані.

Півтора мільйони доларів на створення фільму виділив власник телеканалу АТР Ленур Іслямов. Найбільше коштувало виробництво антуражу часів війни та історичні костюми. Особливої краси картині додали панорамні зйомки кримських пейзажів.

У центрі фільму – доля родини двічі Героя Радянського Союзу Амет-Хана Султана. Його роль зіграв режисер картини Ахтем Сеїтаблаєв. Після звільнення Севастополя кримський татарин отримує дозвіл побачитися з ріднею та їде до Алупки. Його друзі-льотчики складають йому компанію. Так веселе товариство опиняється на родинному татарському святі. Режисер відтворив у цих кадрах усі нюанси народного побуту – костюми,

національні страви, танці, звичаї. І, зокрема, показує танок «Хайтарма», що в перекладі означає «повернення».

Та щасливу зустріч із односельцями переривають автоматники, що вимагають від кримських татар терміново родинами сідати у вагони для виселення. Сеїтаблаєв розповідає, що під час зйомок дехто з учасників масових сцен дивувався: чому вони не опиралися? Тоді режисер наказав дати автоматну чергу в повітря. І натовп завмер. Але НКВС-ники стріляли не в повітря, а в живих людей.

Режисер романтизує свій народ, надає героїчних рис Амет-Хану. Льотчик сам ледве не гине під час депортації його батьків і сусідів, та попри все рятує родину – завдя-

ки допомозі друзів і власному авторитету. Історія його родини досить щаслива – батьки уникають вигнання, а сам Амет повертається на службу і таранить німецькі літаки до повної перемоги над фашизмом. Надалі він служить льотчиком-випробувачем аж до трагічної загибелі у 1971 році.

Картина вже збрала цілу купу фестивальных нагород, зокрема стала найкращим фільмом України за версією Національної спілки кінематографістів. І навіть отримала російську «Ніку», хоча прокат фільму заборонений в Росії. Це й не дивно, адже розповідь про ті події виявилася нині дуже актуальною. Вона ніби закликає до боротьби проти нової анексії Криму.

Театр. Кіно. Війна.

Уже більше століття театр і кіно співіснують в одному мистецькому просторі. Із появою кінематографа театру обіцяли швидку смерть і забуття. Втім цього не сталося. І не станеться. Різні естетики, мова, технології... Однак багато в чому кіно і театр – дві сторони медалі. І більшість українських кіноакторів вийшли з театру і цього особливого зв'язку з живою магією спілкування.

Та й сам театр, шукаючи контакту із сучасним глядачем, починає апелювати до кіно-

мистецтва, доповнюючи живу гру відеорядом, крупними планами та замінюючи сценографію екраном.

«Український театр» представляє саме цю тіню, стосовно кіномистецтва, дійсність. Адже і кіно, і театр, окрім власних поразок, мають об'ємніші завдання і високу місію. От, наприклад, зіткнувшись зі збройним конфліктом вже на рідній території, починаємо шукати певні аналогії в мистецтві та історії інших країн. Балкан-

ський конфлікт знаємо переважно з фільмів Еміра Кустуріци, де війна стає фоном для людських почуттів.

У третьому числі «Українського театру» ми подаємо інтерв'ю з театральною діячкою зі Словенії Уршулою Цетинською про театр і війну на Балканах, про роль митця у таких умовах і мистецький фідбек реальній трагедії.

Головний редактор журналу
«Український театр»
Надія СОКОЛЕНКО

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

■ СУДАК ПО РЕЦЕПТУ ЮНЕСКО

Вийшов друком сьомий номер журналу «Пам'ятки України», присвячений Музею «Судацька фортеця» Національного заповідника «Софія Київська». На його сторінках подано історію міста Судака, що налічує понад 1800 років, та головні етапи її вивчення. Увагу зосереджено на функціонуванні музею від його створення у 1958 році і до теперішнього часу. Публікуються матеріали з історії підводно-археологічних досліджень у Судацькій бухті, де виявлено цікаві знахідки з комплексу корабельної аварії XIII ст., розповідається про архітектурно-реставраційні та пам'яткоохоронні роботи, що відображають сучасний стан пам'ятки – об'єкта культурної спадщини, яка 2007 року включена до Попереднього списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Журнал «Пам'ятки України» планує підготувати й видати серію номерів, присвячених пам'яткам Криму. Адже анексія Криму Росією спричинила болісний удар по історико-культурній пам'яті українця. Один із найбагатших за архітектурними, археологічними, культурними і мистецькими пам'ятками регіон України опинився під владою окупанта, який загарбав не лише територію з людськими ресурсами, а й спадщину кількатисячолітнього минулого багатьох народів: греків, караїмів, генуезців, скіфів, готів, вірменів, кримських татар, українців та ін., що її творили задовго до появи російського етносу на півострові. Не відмовляючись від Криму як інтегральної частини України, ми маємо пам'ятати про її культурне минуле, котре є складовою історичної свідомості кожного українця.

У підготовці досє транснаціональної номінації «Торговельні пости та укріплення на генуезьких торговельних шляхах від Середземного до Чорного моря» до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО утворилася вимушена пауза, зокрема це торкнулося заходів Міжнародного практичного семінару з проблем конкретної номінації, ініційованого НЗСК як координатором підготовки досє від України. Уперше з моменту свого створення археологічна експедиція Заповідника не має можливості розпочати польовий сезон.

У надзвичайних обставинах сьогодення питання щодо стану та збереження культурних цінностей Музею «Судацька фортеця» перебуває у сфері постійної уваги адміністрації Національного заповідника «Софія Київська». Цей унікальний архітектурно-історичний і музейний комплекс був і залишається невід'ємною складовою держави України.

Українські фільми у цьогорічному прокаті

Лічені фільми з тих, що показуватимуться в рамках ОМКФ, можна буде згодом побачити в кінотеатрах. Спираючись на досвід минулих років, можна стверджувати, що із сотень десятків стрічок кінофесту, лише трохи більше дюжини дійдуть до широких екранів.

На щастя, серед них будуть і вітчизняні картини. Наприклад, 24 липня у прокат виходить «Майдан» Сергія Лозниці, а восени широкий загал матиме змогу переглянути «Поводиря» Олеся Саніна та «F 63.9 Хворобу кохання» Дмитра Томашпольського й Алли Дем'яненко.

Сподіватимемося, продюсери та дистриб'ютори, що з'їхалися в Одесу, укладуть якомога більше контрактів, і кіномани від Сяну до Дону згодом матимуть змогу подивитися вітчизняні фільми у найближчих кінотеатрах. Наразі ж відомо лише про кілька українських прем'єр, які протягом року виходитимуть у наш прокат.

«ЧАРІВНІ ІСТОРІЇ. ЕЛІКСИР ДОБРОТИ»

Режисер: Лілія Солдатенкова
Дитяче музичне фентезі
Прем'єра: 25 серпня

У головних ролях: Володимир Горянський, Олексій Агоп'ян, Олександр Ільвахін, Дарина Громова.

Герой картини доктор Гольф – добрий чарівник. Він живе у своїй підземній лабораторії, де винаходить чудові еліксири. А ще збирає по світу неймовірні історії і записує їх у свою Чарівну книгу. У першій історії «Еліксиру доброти» розповідається про молодого капризного правителя Унуре, який проводить весь час у своєму залі розваг, і, оточений біо-роботами, пізнає світ лише через екрани. Він грається, веселиться, і навіть державні справи вершить простим натисненням різнокольорових кнопок. Так сталося, що принц Унур рано залишився без батьків, і порадиниками в житті йому стали Дівчинка Розпорядок Дня і Говорить Шолом – його головний наставник, якого Унур побоювався і слухався. Але все не так просто! Шоломом із прихованої кімнати керує злий технічний геній, а принц Унур навіть не підозрює про це.

«ПЛЕМ'Я»

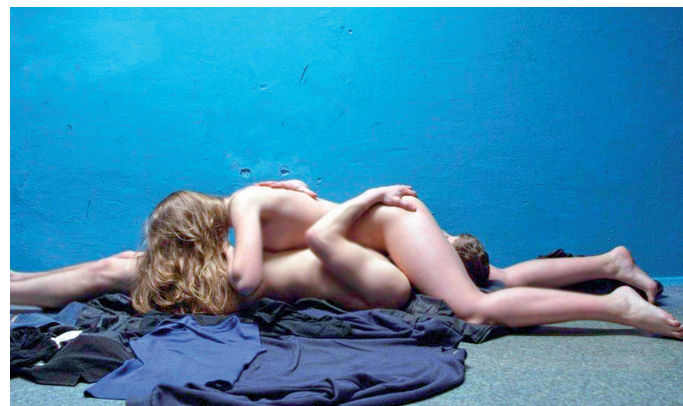
Режисер: Мирослав Слабошпицький
Кримінальна драма
Прем'єра: 11 вересня

У головних ролях: Григорій Фесенко, Яна Новикова, Роза Бабій, Олександр Дзядевич.

Головний герой фільму, Сергій, потрапляє у спеціалізований інтернат для глухих, де існує кримінальна організація «Плем'я». Протагоніст намагається посісти своє місце в ієрархії школи і бере участь у кількох пограбуваннях. Коли Сергій закохується в Анну, одну з наложниць ватажка банди, йому

доводиться порушити неписані закони «Племені».

«Плем'я» – експеримент у світі кінематографа, його повністю знято мовою глухих. Стрічка тріумфувала на останньому Каннському кінофестивалі у програмі «Тиждень критики», де відбулася її прем'єра. Фільм було відзначено відразу трьома нагородами. Своєрідним його сателітом була короткометражна робота Слабошпицького «Глухота» (2010), яка демонструвалася у конкурсі Берлінале.

«БРАТИ. ОСТАННЯ СПОВІДЬ»

Режисер Вікторія Трофименко
Соціально-етнографічна драма
Прем'єра: 18 вересня

У головних ролях: Микола Береза, Юрій Денисенко, Наталка Половинка, Віктор Демерташ.

Автори знімали стрічку в автентичному антуражі, ретельно добираючи деталі побуту та манеру спілкування гуцулів. В основу сценарію покладено відомий твір шведського письменника Торгні Ліндгрена «Джмелиний мед». Головна героїня – письменниця, яка опинилася в маленькому

провінційному містечку в Карпатах, де читає в монастирі лекцію про святих і юридичних. Серед слухачів – літній чоловік, якого зовуть Войтко. Жінка поступово входить у життя Войтка і знайомиться з його братом. Вона стає ніби сполучною ланкою між двома братами, сенс життя яких у протиставленні: хто довше проживе і не потішить іншого своєю смертю.

На останньому Московському МКФ фільм було відзначено призом російської кінокритики.

ЩОДЕННИК КІНОПОКАЗІВ

■ У ТРЕНДІ – НОВІ ВРАЖЕННЯ

Свою історію журнал «Театрально-концертний Київ» веде з 1936 року. За цей час видання, звісно ж, неодноразово змінювалося. Як кардинально, коли потрібно було реагувати на нові віяння в мистецькому житті столиці. Так і «косметично»: подивившись на журнал свіжим оком, новопризначений головний редактор, зазвичай, додавав до попереднього формату нову рубрику або відразу кілька.

Сьогодні ми пропонуємо вам ознайомитися з оновленим «ТКК». Театр, звичайно, залишається на першому місці. У цьому числі розповідаємо про нову виставу франківців «Моя професія – синьйор із вищого світу». Народний артист України Анатолій Хостікоєв повернув на сцену Національного театру імені Івана Франка легендарну італійську комедію.

Започатковуємо рубрику «Авансцена», що має стати відкритим майданчиком для провідних акторів та режисерів, які хочуть поділитися своїм баченням сучасного театрального процесу. Про необхідність дотримуватися вікового балансу в театрі розповідає художній керівник Національного театру імені Лесі Українки Михайло Резнікович.

Вітаємо Молодий театр, який відкрив Мікросцену і вже презентував на ній дві вистави. Одну з них – «В чом чудо, тьотя?», аналізує у своєму матеріалі Катерина Муромцева. І радіємо за дебютанта Дмитра Весельського, який у Театрі драми і комедії на Лівому березі Дніпра представив цікаву режисерську версію п'єси Анни Яблонської «Сімейні сцени».

Відчуваємо певний борг перед жанром «музика» – у зв'язку з ситуацією в країні чимало музичних подій останнім часом організатори скасовували, ми також намагалися ставитися до них дуже обережно, аби не вводити в оману читачів. Тому пропонуємо поглянути на нього з іншого ракурсу. І подаємо не лише розповідь про концерти Євгена Громова, що триватимуть упродовж літа, але й інформацію про нові диски.

Серед нових рубрик – «Кіносеанс». Прем'єри липня обіцяють незабутні враження шанувальникам фантастики, вестерну, анімації та інших жанрів.

Ми значно розширили рубрику «Арт-простір». А наша «Корисна інформація» познайомить із цікавими екскурсіями, концептуальними кав'ярнями та зорієнтує тих, хто полюбляє вишукані і нестандартні подарунки.

Головний редактор,
Людмила ОЛТАРЖЕВСЬКА

Імпортна фірма

Фірма ФІЛЬМІНБЕРГ

Газета, яку ви тримаєте в руках, майже повністю присвячена українському кіно на ОМКФ. Проте ми не могли дозволити собі закрити очі на закордонні стрічки кінофесту, котрі вже здобули славу справжніх шедеврів.

Це фільми, за якими згодом будуть згадувати цей рік в історії кінематографа. Картини, що позбавили кінокритиків спокійного сну. Стрічки, в яких кінознавці уважно намацували заповітну хвісточку, яка відкриває новий шлях розвитку кінематографа. Це хромосоми, без яких ДНК будь-якого кіномана буде неповноцінним. Словом, це фільми рівня «Іді і смотри» – впевнений, саме так звучатиме ваша відповідь на традиційне для всіх фестивалів запитання: «І як кіно?»

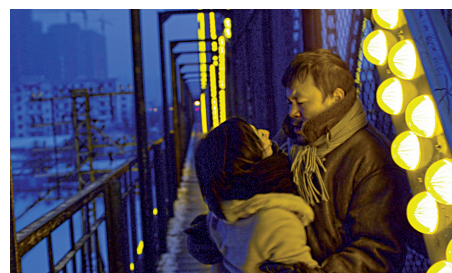
ІДА

Анна, сирота, вихована у монастирі, готується прийняти обітницю, та спочатку вона вирушає відвідати Ванду – свою тітку і єдину живу родичку. Цинічна Ванда, суддя-комуністка, яка нерідко заглядає в пляшку, розповідає Анні, що її справжнє ім'я – Іда Лебенштейн і що її батьки були євреями, яких розстріляли під час нацистської окупації. Після цього дві жінки вирушають у незвичайну подорож зимовими селищами, щоб дійти до витоків темної історії своєї родини.

Британський режисер польського походження Павел Павліковський двічі отримував премію BAFTA («Останнє пристанище» і «Моє літо кохання»), приз Європейської кіноакадемії та цілу низку інших престижних телевізійних і кінематографічних нагород.

ЧОРНЕ ВУГІЛЛЯ, ТОНКИЙ ЛІД

Екс-поліцейський Чжанг Зілі отримує поранення під час розслідування вбивства на вугільному заводі. Через це він змушений піти у відставку і влаштуватися охоронцем на вугільну електростанцію. П'ять років потому вбивця завдає ще один удар. Тоді Чжанг вирішує надолужити згаяне: він проводить розслідування са-

мотужки, під час якого виявляє, що всі жертви пов'язані з таємничою працівницею хімічтки Ву Чжічжен. Чжанг закохується у Ву, але, дізнавшись правду, розуміє, що опинився у страшній небезпеці.

Режисер Інан Дяо закінчив Центральну академію драми в Пекіні. У 2003 р. дебютував як режисер із фільмом «Уніформа». «Чорне вугілля, тонкий лід» було відзначено «Золотим ведмедем» Берлінале.

СТОЛІТНІЙ СТАРИЙ, ЯКИЙ ВИЛІЗ ЧЕРЕЗ ВІКНО І ЗНИК

Аллан дуже любить влаштувати вибухи, та через свій столітній вік змушений сидіти в будинку пристарілих. Вилізши одного дня через вікно, він вирушив назустріч пригодам. Незабаром виявилось, що за сто років свого життя Аллан був знайомий із Труменом, Сталінім і Франко, а також став свідком найбільш значних історичних подій.

Режисер Фелікс Гернгрєн входить до п'ятірки кращих комерційних режисерів світу від «The Gunn Report». Він дебютував в успішному серіалі «Смеш», а його персонажі Папі Рауль, Ден Бакман і Тім Гіббінс стали культовими.

ЮНІСТЬ

Під час цьогорічного Берлінале всі критики та глядачі пророкували цій стрічці головний приз фестивалю. Однак вона отримала лише нагороду за кращу режисуру та дві другорядні відзнаки.

Цим фільмом режисер Річард Лінклейтер продовжив свої часові кіноексперименти, які почалися в його своєрідній франшизі, що наразі складається із картин «Перед світанком», «Перед заходом» та «Перед північчю». Робота над «Юністю» почалася у 2002-му і тривала 11 ро-

ТОП
5

ків. Виконавець головної ролі у стрічці, по суті, грає самого себе від немовляти і до підлітка. На перший погляд, фільм змонтовано із повсякденних банальностей. Та під час перегляду переконаєшся, що й усе життя складається зі строкатої фрески подібних тривіальних речей. Тож не дивно, що відірватися від перегляду цього кінополотна так само важко, як і перервати життя.

ЗИМОВА СПЛЯЧКА

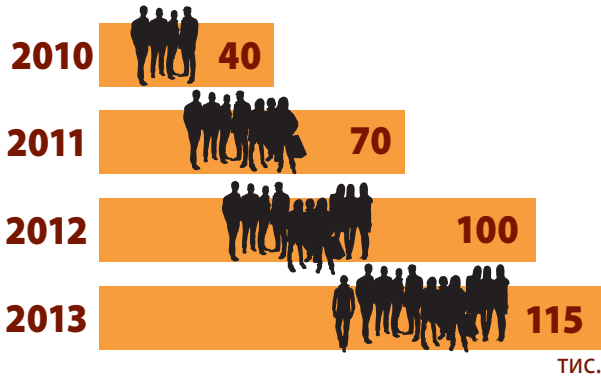
Колишній актор Айдин разом зі своєю молодією дружиною тримає невеличкий готель у центральній Анаголії. У них досить бурхливі стосунки. До Айдина приїжджає його сестра, що переживає нещодавнє розлучення. Узимку, коли починає йти сніг, готель стає їхнім притулком, який водночас неминуче розпалює їхню ворожість...

Режисера Нурі Більге Джейлана за цю картину було відзначено «Золотою пальмовою гілкою» останнього Каннського кінофестивалю. На цьому ж кінофорумі у 1995 році відбулася прем'єра його дебютного фільму «Кокон». Із того часу за інші свої роботи він отримував майже всі можливі нагороди цього кінофесту.

ОДЕСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ КІНОФЕСТИВАЛЬ

ВІДВІДУВАНІСТЬ

ЛАУРЕАТИ «ЗОЛОТОГО ДЮКА» ЗА ВНЕСОК У КІНОМИСТЕЦТВО

Володимир Машков
2010

Микита Михалков
2011

Клаудія Кардинале
2012

Емір Кустурица
2013

Стівен Фіріз
2014

ПЕРЕМОЖЦІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ

к/м «Собачий вальс»
реж. Тарас Ткаченко
2011

«Чемпіони з підвороття»
реж. Ахтем Сейтблаєв
2012

«Параджанов»
реж. Серж Аведіян і Олена Фетісова
2013

2010

«ДІТЯМ ДО 16...»
реж. Андрій Кавун (Росія)

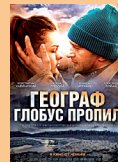
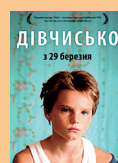

«ЗЛАМАНІ»
реж. Руфус Норріс (Великобританія)

2012

2011

«ДІВЧИСЬКО»
реж. Селін Сіяма (Франція)

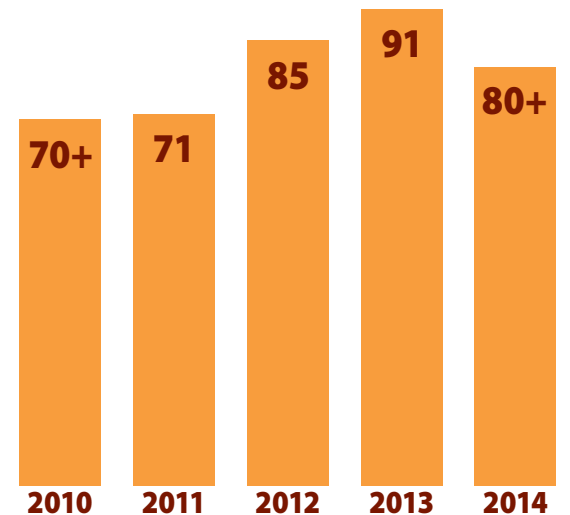

«ГЕОГРАФ ГЛОБУС ПРОПИВ»
реж. Олександр Веледенський (Росія)

2013

ПЕРЕМОЖЦІ

КІЛЬКІСТЬ СТІЧОК В ОФІЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ

ПРИЗОВИЙ ФОНД ОМКФ-2014

РЕЖИСЕРИ, ФІЛЬМИ ЯКИХ НАЙЧАСТІШЕ БРАЛИ УЧАСТЬ

ВАЛЕНТИН ВАСЯНОВИЧ

2014 – «Присмерк»
2013 – «Креденс»
2012 – «Звичайна справа»

ВОЛОДИМИР ТИХИЙ

2014 – «Зелена кофта»
2012 – к/м «Янгол смерті»
2012 – к/м «Гамбург»

Газета «Культура і життя»
№ 28 (4600), 8 липня 2014 р.
Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники
Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

В.о. головного редактора
Наталія ЗІНЧЕНКО

Редактори спецвипуску
Ліліана ФЕСЕНКО, Антон ФІЛАТОВ

Адреса редакції
03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498-23-65
nvu.kultura@gmail.com

Видавець
Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор
Роман РАТУШНИЙ

Видавнича рада
Сергій ВАСИЛЬЄВ, Олег ВЕРГЕЛІС, Яніна ГАВРИЛОВА, Леся ГАНЖА, Олесь ЖУРАВЧАК, Наталка ІВАНЧЕНКО, Наталія КОВАЛЬ, Андрій КУРКОВ, Наталія ЛИГАЧОВА, Лариса НІКІФОРЕНКО, Віктор ПАСАК, Роман РАТУШНИЙ, Віталій САТАРЕНКО, Анатолій СЕРИКОВ, Людмила ЧОВНЮК
Оновлення видавничої ради триває

Адреса видавництва
03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498-23-65
Інтернет-портал <http://uaculture.com>

Дизайн та верстка
Наталія КОВАЛЬ

Віддруковано в ТОВ «МЕГА-Поліграф»,
м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
Тел.: (044) 581-68-15
e-mail: office@mega-poligraf.kiev.ua

Розповсюдження і реклама
Тел.: +38 (044) 498-23-64;
+38 (050) 310-56-63

Редакція не публікує колективні листи та звернення.
Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.
Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» – тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2014

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 60969

Наклад 5000

Ціна договірна

